

SOTHØNA

Østensjøvannets Venner
Nr. 20 - høsten 2000 - 11. årgang

Foto: Jørn Areklett Omre

Bladet sendes gratis til alle ØVV's hovedmedlemmer.
Løssalg kr 30,-.

Sothønaredaksjonen

I redaksjonen:

**Marianne Østbye, Paul Fekjær,
Finn Gulbrandsen, Amund Kveim**

Sponsorkontakt: **Jan Christensen**

Omslagsfoto: **Jørn Areklett Omre** (Bildet er av familien Bratlie på tur ved vannet.)

Forsidelogo: **Anne Durban**

Layout:: **Marianne Østbye**

Brev til redaksjonen og annonsebestilling sendes:
Sothøna, Postboks 77 - Oppsal, 0619 Oslo eller
send elektronisk post til **sothona@yahoo.no**

Foreningens styre

Leder:

Amund Kveim tlf. 22 27 43 86

Nestleder:

Finn A. Gulbrandsen tlf. 22 27 28 10

Sekretær:

Tiril Andersen. tlf. 22 26 86 39

Styremedlemmer:

**Ragnhild Magnussen, Johan Mollatt,
Eirik Werner, Paul Fekjær**

Varamedlemmer:

**Hanne Blesvik, Solveig Olafsen,
Trond Strømdahl, Odd Frode Ulbrandt**

Kontaktpersoner arbeidsgrupper:

Slåttenggruppa:

Johan Mollatt
tlf. 22 27 39 93

Standgruppa:

Odd Frode Ulbrandt
tlf. 22 26 94 29

Overvåkningsgruppa:

Finn Gulbrandsen og Werner Alvestad

Post til styret:

Østensjøvannets Venner
Postboks 77 - Oppsal
0619 Oslo

Postgironr: **0801.273.1826**

Bankgironr. **6062.05.12861**

Hjemmeside:

<http://www.geocities.com/sothona>

E-post: **sothona@yahoo.no**

Medlemspriser 2000:

Hovedmedlem:	kr 75,-	
Husstandsmedlem:	kr 10,-	
Foreninger o.l.:	kr 300,-	(minimum)
Firmaer o.l.:	kr 600,-	(minimum)

Betales til foreningens post- eller bankgiro.

Ved faunakriminalitet, syke og/eller skadede fugler ring:

Norsk Ornitologisk Forenings Fuglevakt:
23 03 09 53

Byfuglenes interessegruppes Fuglehjelp i Oslo
944 29 910 eller 911 65 789

ØVV's fuglevakt Werner Alvestad:
22 27 91 55

Forurensning:

Vannverkets telefonvakt/døgnvakt:
Ved uregelmessigheter, oljeutslipp, osv.
tlf. **23 33 69 50**

*Vi takker våre annonsører for støtte
til utgivelse av dette bladet.*

**Sothøna blir trykket på Svanemerket papir
hos Nordberg Aksidenstrykkeri AS**

Velkommen "Østensjøområdet Miljøpark"

Vi som i en årrekke har arbeidet for varig vern av Østensjøområdet herligheter kan glede oss over at en samlet reguleringsplan endelig er lagt ut til høring. Det er et stort og positivt arbeid som her er utført i regi av Plan & Bygningsetaten i Oslo Kommune. Selvfølgelig finner vi punkter i planen vi gjerne skulle ha endret noe på, men som helhet må vi si oss godt fornøyd med den. Nå kommer det an på hvilken behandling den får i Oslos politiske organer.

Den nye planen er gitt navnet Østensjøområdet Miljøpark, og det er vårt håp at denne skal sette sluttstrek for alle forslag om å bebygge en bit her og et lite område der. Vi har forståelse for at "ledige" arealer tiltrekker seg utbyggingsønsker, men de grønne områdene rundt Østensjøvannet er blitt så små at smerteterskelen nå er nådd. Allerede kan vi dessverre se at artsmangfoldet på en rekke punkter er truet. Straks planen er vedtatt vil vi derfor starte arbeidet med å utarbeide mer detaljerte retningslinjer for hvordan den naturfaglige skjøtsel av hvert enkelt delområde best bør utføres.

I flomperioden midt i oktober kunne vi se Østensjøvannet og tilførselsbekkene slik det må ha vært i "gamle dager". Fossen i Bølerbekken hadde en slik kraft at vi lett kunne forestille oss hvordan det må ha vært da Bøler gård hadde kvern her for flere hundre år siden. Da vannet sto som høyest kunne vi ved den nyrestaurerte terskelen ved Bogerudmyra se at Østensjøvannet sto like høyt som Bogerudmyra. Flommen ga oss også en nyttig påminnelse om at vi nå må få gjort noe med stabiliseringen av vannstanden. De mange øyene er i ferd med å gå i oppløsning og vi kan flere steder se kraftig kanterrosjon i bredden langs turveiene. Også dette er områder vi vil prioritere i tiden fremover.

Med Østensjødagen i august som høydepunkt har vi nå avsluttet foreningens medlemsaktiviteter utendørs for i år. Jeg ser derfor nå frem til å møte mange av dere igjen på våre medlemsmøter i vinterhalvåret.

Oslo, oktober 2000.

Amund Kveim

Dette fotografiet fra begynnelsen på 1900-tallet viser de to driftsbygningene – og det gamle fjøset på Søndre.

Østensjø-låvene

av antikvar Marte Boro

Det er som oftest våningshuset og stabburet som er eldst på gårdene. Driftsbygningen(e) har i større grad fulgt de skiftende produksjonsforholdene på gården og har derfor både hatt kortere levetid og blitt mer endret.

Det å bo har vært ganske likt gjennom lang tid, men det å drive en gard har endra seg mye raskere.

Bevarte driftsbygninger fra tidlig 1800-tallet, slik som på Søndre Østensjø, er derfor en sjeldenhet. Driftsbygninger fra seint 1800-tall, den kjente røde låven, er enda vanlige, men det er en truet «rase». Denne artikkelen handler om de to driftsbygningene på Østensjø og forholdene og utviklingen i landbruket som ligger bak hvordan de er bygget og hvilke bruk de har hatt.

Hva er en låve?

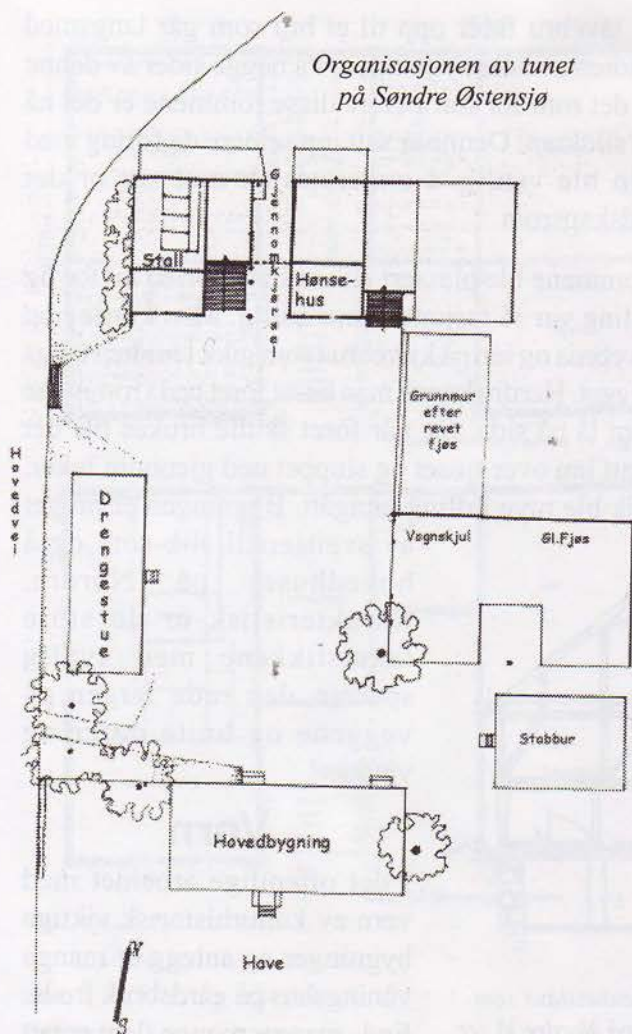
Tidligere hadde de fleste funksjonene på gården hvert sitt hus. Det var stall, fjøs - ja til og med egne hus for hver av husdyrtypene slik som sauefjøs, hønsehus, grisehus og så var det lører for lagring av høy og korn. Låven var egentlig bare den midtre delen i løa hvor kornet ble treska. Ofte var husene bygd sammen i ei rekke, men de var allikevel selvstendige hus. Etterhvert ble disse ulike funksjonene samla i ett hus - et flerfunksjonelt hus som nå i bygningshistorisk sammenheng ofte blir kalt *enhetslåve*, men som i dagliglivet blir kaldt driftsbygning eller låve. De nye låvene var mer rasjonelle og de var større enn de eldre uthusene.

Overgangen fra å ha en bygning for hver funksjon til å samle det hele under ett tak gikk gradvis. Her er det at Østensjøgårdene er interessante. Låven på Søndre er en slik overgangsform, mens låven på Nordre er en typisk enhetslåve fra slutten av 1800-tallet.

Utviklingen i jordbruket

Landbruket gjennomgikk på 1800-tallet en revolusjon eller som det ble kalt - "Det store hamskiftet." De største endringene foregikk etter 1850 men forløperen til denne revolusjonen ligger tidligere i århundret. Alt på 1700-tallet ble det talt for et mer moderne landbruk, og på noen gårder ble det satt opp større driftsbygninger som inneholdt flere funksjoner. Ofte var det folk fra utenfor bondestanden som sto som byggherrer. De kom oftest fra en bykultur med større kjenskap til og åpenhet for strømningene utenfra, enn den mer tradisjonsbundne bondestanden. Men behovet for rasjonalisering og muligheten for endring av byggemåte kom først for fullt i siste halvdel av 1800-tallet, og da skjedde dette på bred basis i jordbruket. Kommunikasjonene var forbedret og befolkningen i byene var økende slik at det både var et stort kjøpevillig marked og det var mulighet for transport av varer, slik at bonden kunne levere ferskvare. Derved fikk bonden klingende mynt i kassa, og utviklingen gikk fra naturalhusholdningen mot pengehusholdning. Dette gjaldt jo selvfølgelig først og fremst for de bynære områdene - og Østensjø ligger slik til at denne utviklingen nok tok til tidlig. Gårdene i Aker hadde ofte eiere fra borgerstanden, et trekk som skiller dem fra jordbruksområdene lenger fra Christiania på østlandet. Men også andre endringer spilte inn i det store hamskiftet jordbruket gjennomgikk. Det ble slutt på sagbruksprivilegiene slik at tilgangen på

Organisasjonen av tunet
på Søndre Østensjø

saget virke ble langt bedre - panelte bindingsverksbygg ble mulig. Dette ga både et lavere materialbruk, men også mulighet for å bygge større og å organisere funksjonene i bygningen anderledes. Samtidig med at det ikke lenger var så stor tilgang på billig arbeidskraft ble det mulig og nødvendig for den vanlige bonde å skaffe seg større og flere redskap. Rasjonalisering var nødvendig for å drive med overskudd under de endrede forholdene. Dette igjen krevde større rom for å huse redskapen og en organisering av driftsbygningen som gjorde arbeidet mer lettvin. Føret ble kjørt opp - sluppet ned i førrommene - videre ned i fjøset når det skulle brukes og møkka gikk ned i møkkakjelleren under fjøset - det ble ikke som før spadd ut gjennom luka i veggen. Som man kan se av dette, utviklet driftsbygningene seg i takt med endrede forhold på mange områder. De to driftsbygningene på Østensjø

stammer fra hver sin ende av 1800-tallet og derved er endringene på 1800-tallet her godt synlig på samme gård! Den vanlige utviklingen på en gard var at den gamle tømmerdriftsbygningen ble revet eller innebygget når den nye, moderne driftsbygningen ble satt opp. Det skjedde ikke på Østensjø, og det kommer kanskje av at det her var en «dobbelgård» med to tun.

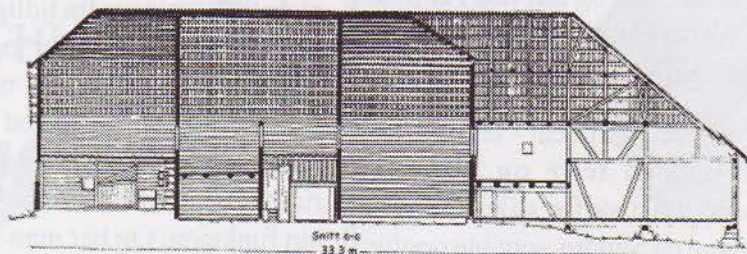
De første enhetslåvene

Den første egentlige enhetslåven i distriktet ble satt opp på Landbrukshøgskolen på Ås sist på 1850-årene. Denne skolen, som ble startet 1859, betydde mye for veiledningen og utdanningen innen landbruket. Det ble ansatt offentlige statsagronomer og landbruksingeniører som veiledere rundt om i landet. Det ble også laget bøker med tegninger av mange låvetyper. «Kortfattet Veiledning i Bygningsvæsen paa Landet» ble første gang gitt ut i 1885 og i mange reviderte utgaver helt fram til 1925. Gjennom dette ble den nye måten å bygge driftsbygninger på kjent i landbruksnæringa.

Østensjøgårdene

Østensjøgårdene har gjennom tidene vært både en og to gårder. Opprinnelig var det en gård eid av Kronen. I 1656 ble gården delt og bygslet bort hver for seg for så å bli samlet ei kort tid på midten av 1700-tallet av Haagen Jensson og Berte Baatelsdatter. Gårdene ble tatt over av 2 sønner. Etterkommerne satt på nordre helt fram til 1868, mens Søndre ble overtatt av Jørgen Young i 1814. Han var kjøpmann i byen og navnet Youngstorget er etter han. Det var han som fikk bygget driftsbygningen. Noen år seinere i 1837 overtok Halvor og Nikoline

Tveter gården og derved ble en ny æra innledet. Det ble bygget våningshus og gården ble opparbeidet til en av Akers største og mest veldrevne. På Nordre endte

Snitt-tegning gjennom driftsbygningen på Søndre. Den høyre delen ble tilbygget seinere i bindingsverk. Legg merke til takkonstruksjonen med laft helt opp til mønet.

det i 1868 med tvangsauksjon. Thomas J. Heftye kjøpte gården, men han var mest interessert i skogen som grenset til hans eiendom Sarabråten. Han beholdt skogen, men solgte resten til Halvor Tveter samme år. Og derved var gårdene igjen samlet slik

de fortsatt er i dag. Tveterfamilien satt forøvrig på gården fram til slutten av 1990-tallet. Driftsbygningen på Nordre ble oppført på slutten av 1800-tallet av Halvor Tveters sønn, Haakon Tveter.

Låven på Søndre

Den ble oppført i 1814 av Jørgen Young og er den eldste godt bevarte større uthusbygning i Aker.

Vestre del av bygningen er den opprinnelige bygget. Mot øst er det seinere tilbygget ei løe i bindingsverk. Den opprinnelige bygningen er oppført i lafta tømmer. Denne byggemåten gikk etter hvert ut – seinere i århundret var det bindingsverket som dominerte, men selve husdyrrommene ble ofte lafta også seinere – husdyra måtte ha isolerte rom! Bygningen har en spesiell form for laftet takkonstruksjon, hvor også taket er lafta (se tegningen på foregående side). Rent teknisk er dette en dårlig konstruksjon - det blir store laster på de nedre lafteknutene i takkonstruksjonene, men det har holdt!

Denne driftsbygningen har flere funksjoner samlet under ett tak. Bygningen inneholder förlager, stall, hønsehus og vognremisse dessuten ei innvendig låvebru og antakelig opprinnelig kjøring gjennom bygningen. Selve fjøset lå i en annen bygning mot sør inntil dagens bygg. Restene av grunnmuren til det gamle fjøset kan sees ennå i dag. Bygget var i i dårlig forfatning og falt ned i et uvær tidlig på 1900-tallet. Antakelig var bygget da ute av bruk, fjøset lå nok da i driftsbygningen på nordre.

Bygningen er preget av tidens stilideal – empire. Det halvvalmete taket og den tette og kompakt bygningskropp er karakteristisk for stilen. Samme preg har hovedbygningen på Søndre, som ble oppført noen år seinere.

Låven på nordre

Denne driftsbygningen er typisk for perioden. Den er oppført i 2 ½ etasje hovedsakelig i bindingsverk, men med en lafta del mot nord som inneholder fjøs, stall og et mindre rom for høner. Husdyrrommene ble gjerne oppført i laft, tegl eller noen ganger med vedkubber i veggene - dyra måtte ha isolerte rom.

Ei låvebru fører opp til ei bru som går langsmed midten av hele bygningen. På begge sider av denne er det rom for fôr. I et av disse rommene er det nå en silokum. Denne er satt inn seinere da foring med silo ble vanlig. I underetasjen mot sør er det redskapsrom.

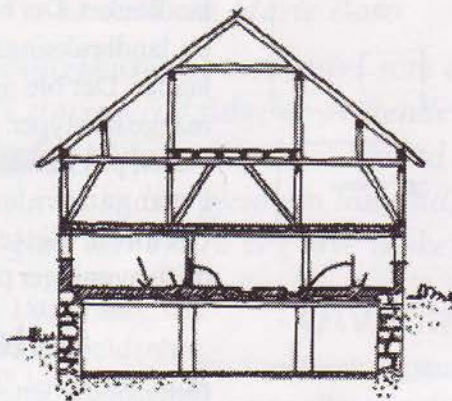
Rommene ble plassert slik at transporten av fôr og avling var så rasjonell som mulig. Man kjørte opp låvebrua og inn på kjørebrua som gikk i midten langs bygget. Herifra kunne man kaste fôret ned i rommene som lå på sida. Og når fôret skulle brukes ble det dratt inn over fjøset og sluppet ned gjennom luker. Slik ble mye løfting unngått. Bygningen er preget

av sveitserstil slik som også hovedhuset på Nordre. Karakteristisk er de store takutstikkene med synlig sperrer, den røde fargen på veggene og hvite dører og vinduer!

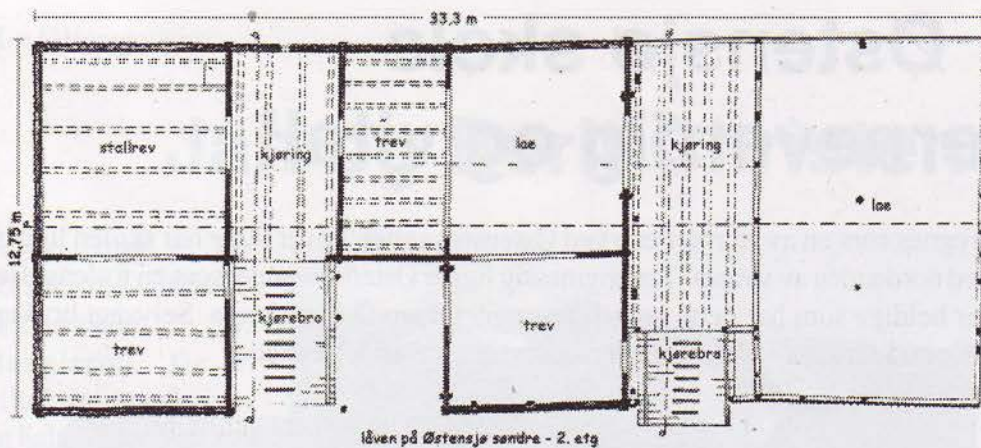
Vern

I det offentlige arbeidet med vern av kulturhistorisk viktige bygninger og anlegg er mange våningshus på gårdsbruk freda. Enda mange, mange flere er tatt vare på av eierne selv. Driftsbygningene er derimot sjeldent fredet eller tatt vare på på samme måte. Til det har både kulturminnevernet vært for opptatt av det stilhistoriske og de påkostete byggene, og

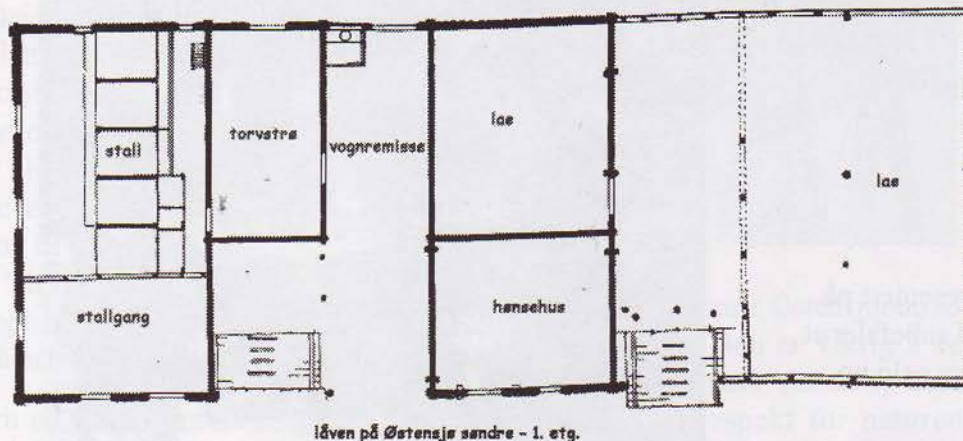
bonden har vært for avhengig av hensiktsmessig produksjon på garden. Det er derfor en sjeldenhet at driftsbygninger fra tidlig 1800-tallet er bevart slik som på Søndre. Ennå er jordbrukslandskapet preget av de store røde låvene, men endrete produksjonsforhold i jordbruket med omlegging fra et variert jord- og husdyrbruk til ensidig kornavl har i området rundt Oslo ført til at de store «enhetslåvene» mister sin funksjon. Og har man ikke bruk for en bygning, tar det ofte kort tid før forfallet setter inn - man har ikke ressurser til å vedlikeholde store bygninger man ikke har bruk for. Det beste vern er som kjent at bygningene blir brukt. Dette er og blir framover en stor utfordring i bevaringen av jordbrukslandskapet. De færreste driftsbygningene vil bli fredet slik som på Østensjø, og selv fredede bygg trenger en god bruk for å bli tatt vare på!

Prinsippskisse av en enhetslåve som ligner driftsbygningen på Nordre. Vi ser den langsgående låvebrua øverst med rom under og til sides for fôrlagring. I 1. etasje fjøs med møkkakjeller under. På Nordre Østensjø er det stall og fjøs i nordenden, redskapslager i sørenden. I midtseksjonene og i hele 2. etasje er det förlager. Illustrasjon fra "Akershusiske låver 1870-1970".

Plantegning som viser 2. etasje i driftsbygningen på Søndre. Låvebrua gjorde det mulig å kjøre føret opp – slik slapp man mye løfting og drassing både når føret skulle inn og når det skulle føres.

Plantegning som viser 1. etasje av driftsbygningen på søndre.

Litteratur for den interesserte:

Inge Krokan: Det store hamskiftet i bondesamfunnet, Det Norske Samlaget

Akershusiske låver 1870-1970, Landbruksforlaget

MATHUSET
Jacob's
PÅ HOLTET

TLF. 22 28 58 58
FAX 22 28 58 68

EKEBERGVN. 145, 1178 OSLO

JØLSTAD
BEGRAVELSESBYRÅ

Odd B. Jølsdals

Abildsø

Enebakkveien 287

Døgnvakt: 22 29 38 00

Fra den helt enkle - til den mer påkostede gravferd

Østensjø skole

- verneverdig og vital!

Østensjø skole kan nesten regnes som en av storgårdene ved Østensjøvannet. I over 80 år har skolen ligget med sine flotte bygninger ved nordenden av vannet. Terrengmessig ligger Østensjøvannet som en forlengelse av skolegården vår, og vi er heldige som har dette unike uterommet noen få skritt unna. Selvsagt bruker alle klassetrinn + SFO dette området flittig både sommer og vinter i forbindelse med:

- natur- og miljøfag
- kroppsøving
- kunst- og håndverk
- skolens egen miljøplan
- lokalhistorie
- koseturer

Østensjøvannet er også presentert på skolens hjemmeside, og vi anbefaler et beøk der: www.ostensjo.gs.oslo.no

I tillegg synliggjøres den sterke tilknytningen vi føler til vannet i skolens logo (til venstre) og i elevenes selvvalgte skolegenser-emblem.

Vi vil takke Østensjøvannets Venner for det arbeidet organisasjonen har gjort som forkjemper for en helhetlig verneplan av vannet og tilligende kulturlandskap. Østensjø skole omfattes også selv av denne planen - og selvfølgelig er vi medlem av ØVV!

Tiril Andersen
30.08.2000

Jan og Berit Christensen

Berit og Jan Christensen er bosatt i Vekterveien på Manglerud. De er friluftsmennesker på sin hals. Mange vil nok ikke gjenkjennende til Jans navn. Ganske riktig! Det er ØVVs spreke pensjonist som har hjulpet oss med å samle inn sponsorstøtte til "Sothøna" i 6 år. Jan har nå tenkt å trappe ned betraktelig, men helt ut av denne jobben vil han heldigvis ikke.

Berit og Jan flyttet til distriktet i 1963. De trives utrolig godt i distriktet ikke langt fra "distriktets smilehull" Østensjøvannet og deres kjære Østmarka. Disse to områdene har vært av stor betydning for familiens store interesse, friluftsliv. Deres to sønner er selvfølgelig også interessert i friluftsliv som gamle orienteringsløpere. Om vinteren har de spent på seg skiene utenfor døra og benyttet turveitraséene forbi Abildsø gård og Østensjøvannet på vei mot marka. Berit forteller at forfallet på Abildsø gård irriterte dem i flere år. Da entreprenørens skilt ble satt opp i alléen, var hun frampå med at nå var tiden inne til å melde seg inn i Østensjøvannets Venner. Som sagt så gjort. Jan var ikke vanskelig å overtale, det var enighet umiddelbart.

Planene om gravlund og boligbygging ville helt klart ødelegge det vakre kulturlandskapet. Det ville være naturlig at kommunen overtok. Lungen Abildsø gård som en viktig del av Østensjøområdet måtte reddes, mente Jan. CESAR slapp gladmeldingen om at de hadde fått kjøpt gården i april 1996. Jan var tilstede på pressekonferansen på gården. Han var meget glad for det som hadde skjedd.

Østensjøområdet har blitt benyttet flittig på turer med barnebarna de siste årene. De mater fuglene, og barnebarna er meget begeistret, forteller Berit. Også vinterstid benytter de Østensjøvannet. De går mye på skøyter når anledningen byr seg. Som gammel

"skridskoåkare" er kanskje Jan ivrigst og barnebarna har de med.

Berit og Jan benytter gjerne Østensjøområdet på uke-dagene, mens Østmarka benyttes til lengre turer. På vinterstid har også Nordmarka blitt flittig benyttet. Berit og Jan påpeker at de synes

helheten i Østensjøområdets kulturlandskap er så flott. Den er viktig å ta vare på for våre etterkommere, sier de og tenker på barnebarna. De har stor respekt for naturens liv og er opptatt av artsrikdommen.

I 1994 tilbød Jan seg å gå rundt å samle inn sponsorstøtte til Sothøna. Denne jobben utfører han utrolig bra. Uten Jans arbeid hadde det ikke vært mulig å lage et så flott blad.

Hvordan har det vært å gå rundt å samle inn sponsorstøtte?

- De aller, aller fleste har vært veldig positive til det arbeidet vi gjør i ØVV. Dette synes nesten alle selv om de ikke tegner støtteannonse. Noen få har gitt uttrykk for at de synes området burde bebygges, men det er lenge siden jeg har hørt disse argumentene nå. Jeg vil si det slik at jeg synes det er greit at man er uenig, bare man er saklig. Jeg synes også det er hyggelig å snakke med folk, så jeg har brukt en del tid på å få personlig kontakt med kundene. På denne måten har jeg blitt kjent med mange interessante mennesker.

For foreningen har det vært en stor fordel å ha Jan. Han har vært meget samvittighetsfull og ordentlig. Dette har gjort samarbeidet lett og bekymringsløst.

Tusen takk for den jobben du har gjort, Jan! Takk for at Berit fikk dere inn i ØVV.

Finn Gulbrandsen m.fl
Foto: Paul Fekjær.

Akerdrakten, her med tobladslue. Denne var vanlig fra slutten av 1700-tallet og er laget av to sammensydde deler (2 blad). Bildet er tatt ved låven på Nordre Østensjø gård av Paul Fekjær og «Østensjøfruen» er Janne Bakkengen.

Den hvite serken holdes sammen av en serkering.

Jakken, eller spenceren, holdes sammen med en nål. Her en nåltype som kalles «spyd».

Detalj som viser mønsteret i Berte Jacobsdatters vevde stoff, brunt verken med striper i gult og rosa.

Akers sogneselskap eksisterer den dag i dag og kan snart feire 200-års jubileum. Her er deres staselige logo fra 1807, gjengitt med selskapets tillatelse.

Ulsrud-utgaven av Akerdrakten. Her er det valgt stråhatt pyntet med bånd, noe som var høyeste mote den gang. Slik kan det ha sett ut når Madammen på Ulsrud skulle i selskap eller til kirke. I bakgrunnen hovedbygningen på Ulsrud gård. Bildet er tatt av Paul Fekjær og «Ulsrudfruen» er Anne Karoline Kveim.

Akerdrakten

Endelig en folkedrakt med rotfeste i vårt eget distrikt.

Bunader og folkedrakter har i de senere år fått en stadig større oppmerksomhet og stadig fler har anskaffet festdrakt med røtter fra eget eller familiens distrikt. Oslofolk har inntil nylig vært henvist til å benytte drakter fra andre områder, eller til den såkalte Oslodrakten.

Nærmest ved en tilfeldighet kom håndverkerne på Veveriet, Norsk Folkemuseum, over en gammel prøvebok satt sammen av Aker Sogneselskap på begynnelsen av 1800-tallet. Boken inneholdt sirlig registrerte og godt bevarte stoffprøver. Derved hadde man med ett funnet grunnlaget for å utarbeide en "Akerdrakt" med røtter fra vårt eget område.

Sogneselskapet var dannet i 1807 og skulle "medvirke til Aggers Sogns Vel saavel i sædelig som økonomisk Henseende". Med den driftige John Collet på Ullevål i spissen ble det igangsatt en rekke aktiviteter, og en av dem var å oppmuntre til større hjemmeproduksjon av tøy. Det ble derfor satt opp premier til de som kunne vise til stor produksjon og god kvalitet. Prøveboken og premieprotokollen gir et godt innblikk i den varierte produksjonen, og det er derfor benyttet flere prøver som grunnlag for ulike varianter av den nye Akerdrakten. En av de utvalgte prøvene er et hjemmevevet stripet verkenstoff levert av Berte Jacobsdatter på Ulsrud gård i 1810, mens andre er fra Ullern, Ullevål, Vøien, Furuset og Nes i Maridalen.

Berte var opprinnelig fra Søndre Furuset og født i 1783. Moren døde kort etter, og faren Jacob Madsen giftet seg på nytt med Olia Nilsdatter som står bak prøven fra Furuset. Berte giftet seg i 1802 med Nils Olsen på Ulsrud og de hadde datteren Maren Christine som senere ble gift med Kristian Larsen Manglerud. Nils Ulsrud døde i 1824 og Berte giftet seg senere med Jon Jonsen Berg og døde som "livørskone" i 1860-årene.

De vakre hjemmevevede stoffmønstrene er gjenskapt i Akerdraktens stakker. Resten av drakten er satt sammen av plagg tilpasset datidens empirestil og består av hvit linserk, forkle, liv, spencer (jakke) eller sjal, og tobladslue med pannelin eller stråhatt. Ulsrud er som kjent Østensjøs nabogård, og var en tid både eiet og drevet av Håkon Tveter på Østensjø. Ulsrud-utgaven av Akerdrakten burde derfor være et naturlig valg for mange i vårt område. Den leveres både ferdig sydd og som materialpakke for kurs, og interesserte kan henvende seg til Veveriet, Norsk Folkemuseum, på telefon 22 56 10 62.

Takk til Anette Solberg Andresen og Ellen Fostvedt ved Veveriet for stor imøtekommenhet og for utlån av drakt.

Amund Kveim

 STATOIL Statoil ICA Express Abildsø Ny vaskemaskin • Ny butikk Lambertsetervn. 70, 1187 Oslo - Tlf.: 22 28 22 90		 KREDITKASSEN CHRISTIANIA BANK OG KREDITKASSE Filial lambertseter Langbølgen 7 - Tlf.: 22 28 03 24	
Lambertseter KRO Langbølgen 3 (Lambertseter sentrum) 1150 Oslo, tlf. 22 28 03 22	 Selskapsmat Tlf. 22 67 64 90	Hesteutstyr får du hos oss Sandstuvn. 52, 1184 Oslo - Tlf.: 22 29 58 28	
 Som medlem har du alle fordelene		✕ OPPSAL STORKIOSK ✕ MOX TIPPESENTER MOX Åpent alle dager: 09-22 Vi har bank-terminal!	

Sverdlilje (*Iris pseudacorus*)

tekst og foto Astrid Skrindo
(stipendiat ved Landbrukshøyskolen på Ås)

Går du langs Østensjøvannet i juni og juli, lyser sverdliljene opp langs bredden flere steder. Med store, gule, elegante blomster ligner den en hageplante, men er viltvoksende i Norge.

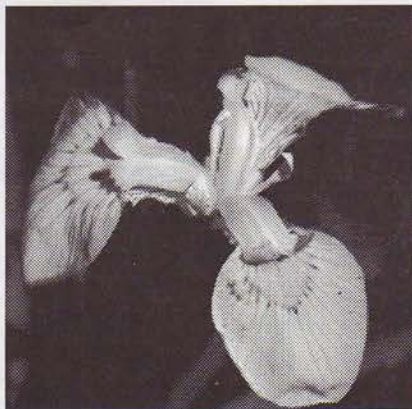
Den trives nettopp i fuktig, gjerne sumpaktig næringsrik jord som langs bredden av Østensjøvannet. Navnet «sverdlilje» henviser til de flattrukte sverdlignende bladene. Enkelte steder i Norge kalles den fremdeles for «mækje» som kommer fra det gammelnorske ordet «mækir» som betyr sverd.

Sverdliljen har en velutviklet rotstokk som tidligere gikk under navnet «fiolrot» og ble benyttet til bitering for spebarn for å hindre kløe når tennene bryter fram.

For at sverdlilja skal sette frø, må den få pollen fra en annen blomst på sitt arr. Blomsten er stor og gul med god landingsplass for insekter. Pollineringen (bestøvingen) skjer ved at for eksempel en humle

lander på det gule ytre blomsterdekkbladet og blir så ledet inn mot senteret i blomsten ved hjelp av de brune stripene. På leting etter pollen og nektar som humla liker, gnir den kroppen sin over arret på griflen til sverdlilja, og etterlater pollen fra tidligere besøkte blomster. Etter å ha forsynt seg med pollen og nektar inne i blomsten, kommer humla ut igjen med nytt pollen på kroppen og flyr nå videre for å pollinere en annen sverdlilje. Hvis du ser nøye på blomsten, ser det ut som om det er tre blomster som sitter sammen. Det er likevel bare én blomst, men for å effektivisere pollinering og frøsetting, er blomsten delt inn i tre avdelinger som fungerer uavhengig av hverandre!

Nå modnes frøene, løsner og faller ned på vannet. Så flyter de på bølgene som høstvinden lager på Østensjøvannet inntil de blir skylt i land på et sted der de kan spire, slå rot, vente på humler og glede oss som går forbi.

SPESIALISTER (OG BILLIGST I LANDET) PÅ
KIKKERTER, FUGLEPLAKATER, NATURHÅNDBØKER,
CD-ROM OM NATUR(SPESIELT FUGLER),
CD- MED FUGLESANG,
LYSBILDEFREMVISERE OSV.

NORSK NATURBOKHANDEL

www.norsk-naturbokhandel.no

E-post: naturbok@online.no

Ordretelefon: 38 39 35 75 - man-lør 09-18

Faks: 38 39 72 52

Butikken holder lave priser, og er en postordrebutikk som kan levere en del av produktene sine spesielt billig til skoleverket.

In memoriam - Arne Nettum

Vår kjære medarbeider gjennom flere år, Arne Nettum, døde 11. mai i år, snaue 75 år gammel. Arne var et tvers igjennom reall, pålitelig og skikkelig medmenneske. Med sin artige form for humor der han varierte trykk på ord og drev med ordspill, fikk han de aller fleste til å trekke på smilebåndet eller storle. Han var et menneske som nesten ikke kjente ordet «nei».

Vår første kontakt med Arne var en hyggelig telefon der han bestilte vår eminente almanakk. Med en morsom replikk forsvant han inn i huset i Damfaret etter å ha mottatt almanakkene. Vårt neste møte var i forbindelse med «De grønne»s overrekkelse av miljøvernprisen i 1997. Her dekket han en debatt om den manglende utredningen for Romeriksporten samt selve prisoverrekkelsen for lokalavisa «Oslo Øst». ØVV's representanter på denne tilstelningen ved Lutvann i Østmarka fikk med en gang sansen for Arne, og vi spurte likegodt om han hadde noe tid til overs slik at han kunne hjelpe oss med «Sothøna». -Selvsagt kan jeg det. Det er bare hyggelig. Medlem av foreningen var han jo allerede.

Siden den gang bidro Arne med stoff og idéer til medlemsbladet hver gang. Han viste en utrolig evne og glede til skapende arbeid som mange

yngre mennesker ville misunt ham. I yngre dager arbeidet han som journalist i Ullern avis og Lokavisen. Nerlien fotoforretning ble arbeidsplassen hans i 25 år. Kodak overtok denne bedriften, og Arne fulgte med. Hans store hobby var bier. Med hagen full av bikuber, ble det mange kilo med næringsrik honning hver vår. «Bare surr», ville Arne sagt. Hobbyen ble så omfattende at han engasjerte seg i birøkterforeningen bl. a. som medarbeider i «Birøkter'n», medlemsbladet til birøkterne på landsplan. Han var også redaktør for Osloavdelingens blad. Hagen i Damfaret egnet seg ypperlig for birøkting. Ved siden av hobbyen elsket han Østensjøområdet. Utviklingen i området kjente han bedre enn de fleste. Ikke minst hadde han en rekke kontakter som han benyttet som skribent i

«Sothøna». Han visste for eksempel hvem som hadde trukket opp den største gjedda i Østensjøvannets historie - den 27 kg rekordtunge fisken.

Arne vil alltid bli husket for pålitelighet. Den hyggelige mannen som alltid hadde en morsom kommentar på lur.

Vi lyser fred over Arne Nettums minne.

Redaksjonen

*De ringer, vi bringer
Brudebuketter, dekorasjoner,
kranser m.m.*

Langerud Blomster
Enebakkvei 289
1187 Oslo
22 29 78 29

DROGSETH
BLIKKENS LAGERVERKSTED A/S

Stubberudveien 8, 0668 Oslo
Tlf: 22 32 32 50
Fax: 22 32 65 76

LAMBERTSETER
UR &
OPTIKK

Synsundersøkelse
Briller • Kontaktlinser
Telefon 22 28 02 41

STATOIL

Service Bøler

Storkiosk • Dagligvare

Bølerlia 1, 0691 Oslo
Tlf. 22 26 32 32

Manglerud Senter
Tlf.: 22 26 34 07

Data Dekor as på Ryen

Oluf Onsums vei 9 - Tlf.: 22 57 07 63 - E-mail: firmapost@datadekor.no

Manglerud Senter, tlf. 22 75 77 00

Østensjødagen

Østensjøvannets Venner og tusenårskomiteén i Østensjø bydel arrangerte Østensjødagen den 27. august. Familien Solbakken stilte velvillig Østensjø gård til disposisjon denne vakre søndagen.

Arrangementet var meget vellykket, og publikum fra hele Østensjøbyen var tilstede. Først og fremst var barna viet stor oppmerksomhet, og i underkant av 300 barn fikk gratis kjøretur med hest og vogn. En rekke leker ble også arrangert for barna. Østensjø janitsjar åpnet underholdningen med fengende musikk. Linn Andrea Fuglseth sang stev med sin klokkeklare, nydelige stemme. Så har hun da også lang erfaring fra Grex Vocalis og fra egen trio som har spesialisert seg på middelaldermusikk. Folkedansgruppa Symra ble en fulltreffer der de presenterte tradisjonell dans til akkompagnement av den dyktige spellemannen Knut Trøen fra Valdres og Holmlia. Folkeviser vartet de også opp med. Den nye, flotte Akerdrakten med mønster fra Ulsrud gård var utstilt og vakte stor interesse. Abildsø bygdekor opptrådte med glimt i øyet og flott korsang. Duo'en Per Ellef Amble og Arne-Inge Christophersen fra Oppsal bandt det hele i sammen med underholdningsmusikk på høyt nivå innimellom alle nevnte opptredener. Norsk ornitologisk forening v/ Morten Bergan og Per Stensland tilbød «fugletur» for interesserte, og Østensjøvannets Venner v/ Finn A. Gulbrandsen bød på historisk omvisning på gården som huser byens best bevarte empiretun. De gamle bygningene på gården ga arrangementet en perfekt ramme. Omsetningen av forfriskninger var enorm, og folk koste seg i det fine været.

Mye tyder på at Østensjøvannets Venner vil gjøre Østensjødagen til et fast årlig arrangement.

4

5

6

7

1. Linn Andrea Fuglseth.
2. Abildsø bygdekor.
3. Underholdningen skjedde mellom drengestua og låven på tunet til Nordre Østensjø gård. Både tun og låvebro var fullt av folk.
4. Finn Gulbrandsen tok interesserte med på historisk vandring på gårdens to tun.
5. Store og små kjøpte lodd til inntekt for foreningens arbeid. Takk til alle som støttet oss.
6. Det var sjelden køen ved vaffeldisken var så liten som dette. Til høyre ser vi Akerdrakten utstilt.
- 7+8. Mange viste interesse for kartet som viser forslaget om en "Østensjøområdet Miljøpark". Finn Gulbrandsen orienterer.

8

En elementær doktrine om kulturvern

av Erik Henning Edvardsen

EØstensjøvannet som idyll og rekreasjonsområde fremstår som en heldig krysning av natur, kultur og historie. Flora, fauna og eldre gårdsbebyggelse har i tidens fylde og sivilisasjonens trengsel ikke bare overlevd, men fått ny betydning som kilde til livskvalitet. I løpet av de siste fem decennier har det på alle kanter av Østensjøvannet vokst frem folkerike drabantbyer; Manglerud, Lambertseter, Abildsø, Bogerud, Bøler, Oppsal og Skøyenåsen, og noen hundre meter unna er den nye Europaveien blitt anlagt. Gårdene Østensjø og Abildsø, med sine grønne trær og jorder, danner liksom et skjermende skjold om naturperlen, men omgivelsene fremstår i seg selv som noe langt mer enn kulisser for vannspeilet. Myndighetene har riktignok hatt en tendens til å se på Østensjøvannet som et akvarium uten å forstå at det er kulturlandskapet som gjør området unikt. For myndighetene, generelt sett, er det dessuten få forpliktelser og økonomiske omkostninger forbundet med vern av vann, siden dette verken berører nedbrytbare materier eller utfordrer eiendomsretten. Luft og vann er flyktige element som erstatter seg selv kontinuerlig. Når essensene luft og vann trues av forurensning skyldes dette snarere globale enn lokale problem.

Det gyntske prinsipp, i motsetning til luft og vann står et par selvdestruerende element; jord (forråtnelse) og ild (fortæring). I Peter Christen Asbjørnsens Høifjeldsbilder II er alle fire essensene til stede i trollene som besøker budeiene på Valsetra. Mens Tron Valfjellet (jord), Tjøstøl Åbakken (vann) og Kristoffer Eldfjerpungen (ild) er inne hos jentene, holder Gust i Væré (luft) vakt ute ved døra. Mellom disse virker et femte element, kvintessensen. Det er her vi finner den menneskelige aktør travelt opptatt med å skape mening i tilværelsen. Mennesket kan delvis ta kontroll over naturprosessene, temme, kombinere og skape kulturprodukter av essensene.

Gamle bygninger på Abildsø gård

Det er nettopp hva Ibsen lar Peer Gynt gjøre i dramaet i det han dukker opp hos Vallabudeiene og påstår å være et «tre Hoders Trolld, og tre Jenters Gut!» Breddfull av egoistisk utnyttelsestrang og uhemmet livsnytelse ønsker den senere spekulanten og slavehandleren Peer minst av alt å ta konsekvensene av egne handlinger. Han er seg selv nok og går utenom i steden for å velge, og må til slutt spørre om det var noen sammenheng hvor han hadde opptrådt som seg selv? Han blir fortalt om sitt samfunnsansvar, at han skulle vært en hempe på verdensvesten, men hempen glapp. I en religiøs kontekst kreves forvalteransvar overfor skapelsen. Viljen til seleksjon er en strategi, den gjelder også egoistens hang til ødeleggelse fremfor å bidra til en bærekraftig utvikling.

Gjennom aktive gjøremål; vern, riving og forandring kontra passivt forfall, naturlig vekst og nedbrytning, regulerer vi selv hvor grenseskillet mellom kultur (foredling) og natur (råstoff) til enhver tid går. Dovregubben påstår da også at Peer Gynt hadde vært mer som dyr enn menneske. I denne interaksjonen fremstår mennesket som en særegen entreprenør. Peer oppførte seg som en løk, men vi befinner oss ved selve kjernen av menneskelig kreativitet, hvor våre aktiviteter er viktigste indikasjon på hvilket kulturelt nivå vi befinner oss.

Vårt kognitive kart

Den menneskelige tilnærmelse til omgivelsene handler oftest om valg av verdier og livskvalitet, noen prioriterer privat økonomi, andre har en større sosial samvittighet. Sothønas artikkelserie om «Karnappmannen og andre viderverdigheter» er ment som en hyldest til alle som har evne til å glede

seg ved felles opplevelser, og, i Minna Wetlesens ånd, regner med tidsperspektiver som inkluderer også kommende generasjoners ve og vel.

Kulturvern handler både om historie, arkitektur, personal- og landskapsminner. Uvesentlig informasjon lagrer vi i hjernecellenes korttidshukommelse. Viktigere opplysninger sørger vi for ikke blir glemt ved ulike husketeknikker eller mentale knagger,

relasjoner og forbindelser til faste punkter i tilværelsen. For å slippe å begynne forfra hver gang vi skal utføre menneskelig kreativitet, og for å motvirke gjentakelse av samme feil, sørger kulturtradisjoner og minnesmerker for å bevare inntrykk og vurderinger fra en generasjon til den neste. Nettopp her ligger en vesentlig forskjell mellom det dyriske instinkt og den menneskelige tanke. Så langt det har latt seg gjøre å finne spor av menneskelig sivilisasjon har individet utviklet en samfunnsmessig ide om å hedre forfedrenes minne, akkumulere kunnskaper og, uavhengig av tid og sted de ble skapt i, av estetisk bedømmelse. Bevaring er altså ikke konservering i stivnede former, men forbundet med aktivt byggende menneskelig kreativitet. Bevaring henger nøye sammen med de dynamiske prosesser som styrer utviklingen videre innenfor kultur- og samfunnsliv.

Kulturvern i form av dokumentarisk historie, muntlig tradisjon og faste kulturminner fremstår som de fremste midler til identitet og sosial tilknytning. Det er forunderlig at en må danne interesseorganisasjoner som ØVV for å ta vare på og sikre så viktige bestandeler i den menneskelige tilværelse.

Privat naturvern anno 1921

Til all den uforstand som i den senere tid har rådet i regionen lyder det nesten som et anakronistisk paradoks at Haakon Tveter allerede i 1921 sørget for å få fredet den rike vegetasjon i Almedalen, beliggende like nord for gårdsanlegget til Nordre Østensjø. I Almedalen vokser det foruten alm, også

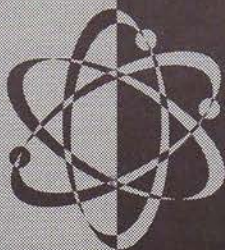

lønn, ask, hassel, hegg og hyll, og skogbunnen kan oppvise flere forholdsvis sjeldne urteplanter. Som et apropos kan nevnes at også Haakon Tveters datter, Valborg Tveter, på den tid drabantbyene i området ble oppført, meddelte Fortidsminnesforeningen at hun var interessert i å bekoste restaurering av husene på gårdsanlegget til Søndre Østensjø. Hun var selv villig til å disponere en bestemt pengesum for å få arbeidet utført, men til formålet trengtes også noen midler utenfra. Likevel var det liten forståelse å hente fra foreningen som tørt og unnfallende konkluderte at: «På grunn av utilstrekkelig vedlikehold er anlegget foreløpig ført opp på en liste over hus som bør bevares. Hvis det blir satt i stand, vil spørsmålet om å flytte det over i fredningsklassen melde seg.» Noen større forpliktelser ville de i første omgang ikke gå inn på.

Eierne av Abildsø gård har vært noe mindre opptatt av bevaring. Bortsett fra våningshuset, som utgjør et bygningshistorisk dokument med stor grad av autenticitet, er det sørgelig lite igjen av det opprinnelige gårdsanlegget på Abildsø. Det er imidlertid ingen tvil om at historiens sus enda ruger over både Østensjø og Abildsø, og at det skal være mulig å gi stedet opplevelsesfylde, pedagogisk formidling (edutainment), identitet og harmonisk naboskap.

Best fornemmes kan hende det forgjengelige i de eldste gårdsbygninger, hustuftene og i personalhistorien, som på avgjørende måte har vevd seg inn i rikshistorien. I dette kulturlandskap kjempet kong Sverre og birkebeinerne, og i de bygninger som enda står på begge sider av vannet virket ikke bare Minna Wetlesen og Haakon Tveter, - de bærer også vitnesbyrd om en storhetstid langt forut for disse personligheter. I Sothønas nye artikkelserie skal vi derfor rette blikket skrått opp fra vannflaten og nærme oss personalhistorien og den eldre gårdsbebyggelsen rundt Østensjøvannet

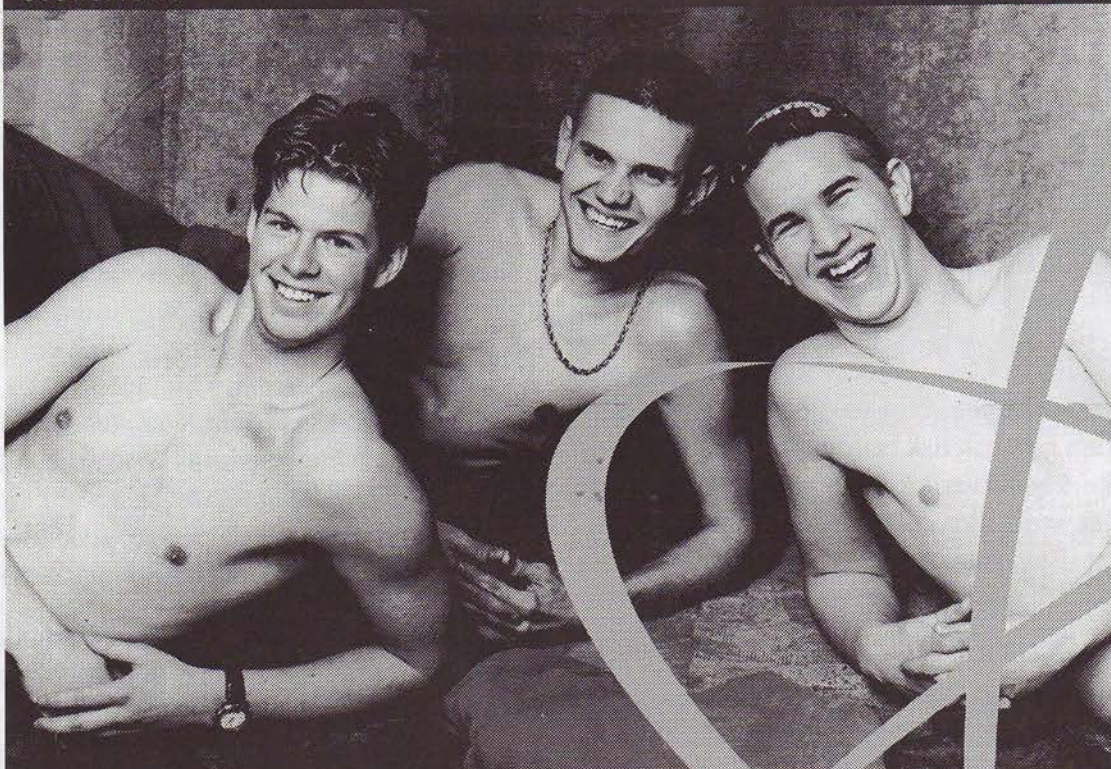
(Neste gang: Abildsø - Chr. Brochman, Grethe von Sundt og Karnappmannen.)

ABILDSØ
elektriske

En sterk forbindelse...

• Design: Berntsen, Melbye & Rasmussen as • Foto: Martin Kroghol

Lærlingene ved Abildsø elektriske 1998

Sterkstrøm •	Lyd/bilde •
Svakstrøm •	El-takst •
Tele •	Prosjektering •
Data •	Alarm •
Brann •	

<http://www.abildsoelektriske.no>

Smedbergveien 5 Tlf. 22 28 70 36

Østensjøområdet blir miljøpark

- En milepæl, sier ØVV

Endelig blir områdene rundt Østensjøvannet trolig regulert etter en samlet plan, under fellesnavnet Østensjøområdet Miljøpark. En milepæl i arbeidet vårt, mener Østensjøvannets Venner.

-Det er veldig viktig at dette nå blir realisert. Vi har jobbet mot dette målet i mer enn 10 år, og nå skal vi opp til eksamen, sier ØVVs nye leder Amund Kveim til Sothøna.

Plan- og bygningsetaten i Oslo har sammen med en rekke etater utarbeidet forslag til en samlet reguleringsplan for Østensjøområdet, som samler tidligere delreguleringer i et helhetlig perspektiv, og som på en del områder stadfester status quo.

Planen hadde høringsfrist i slutten av oktober, og skal etter avsluttende gjennomgang i plan- og bygningsetaten til politisk behandling - først i Byutviklingskomiteen, og etter hvert i bystyret.

ØVV har gjennom hele prosessen vært en viktig premissleverandør for offentlige etater, og foreningens styre stiller seg i hovedsak bak reguleringsforslaget slik det foreligger. Foreningen kunne likevel tenkt seg visse endringer.

-Det viktigste er at det ved en Miljøpark omsider blir gjort samlede vedtak for området, slik at det blir slutt på faren for at en bit her eller der blir tatt i bruk på en måte som skader verneinteressene, sier Kveim.

-Vi har vunnet fram i kampen for å få vernet selve Østensjøvannet og strandsonen, og det samme kan langt på vei sies om Abildsø og Østensjø gård med kulturlandskapet rundt. Men fram til denne dag mangler vi en løsning som bevarer området som en helhet.

Konflikter

En slik omfattende regulering kan umulig skje uten enkelte konflikter mellom ulike interesser, som hver på sin kant kan ha gode argumenter for sin sak. Men det er foretatt en balansegang med avveining mellom ulike interesser.

-Eksempler på dette kan være forholdet mellom friluftsinnteresser og naturvern, og mellom idrettens behov og strengere verneplaner. Forslaget til

miljøpark rommer begge disse motsetningene, og flere til, sier Kveim.

Dersom Plan- og bygningsetatens forslag blir vedtatt slik det foreligger, vil ikke publikum merke dramatiske endringer fra dagens reguleringer. Men noen utvidelser og forandringer ligger i forslaget.

Flytte turveier

-Noe av det mest merkbare for lokalbefolkningen blir flytting av deler av turveien rundt vannet og Bogerudmyra. Dette skjer for å beskytte deler av strandsonen mot en trafikk som er så belastende at enkelte arter ikke lengre holder til her.

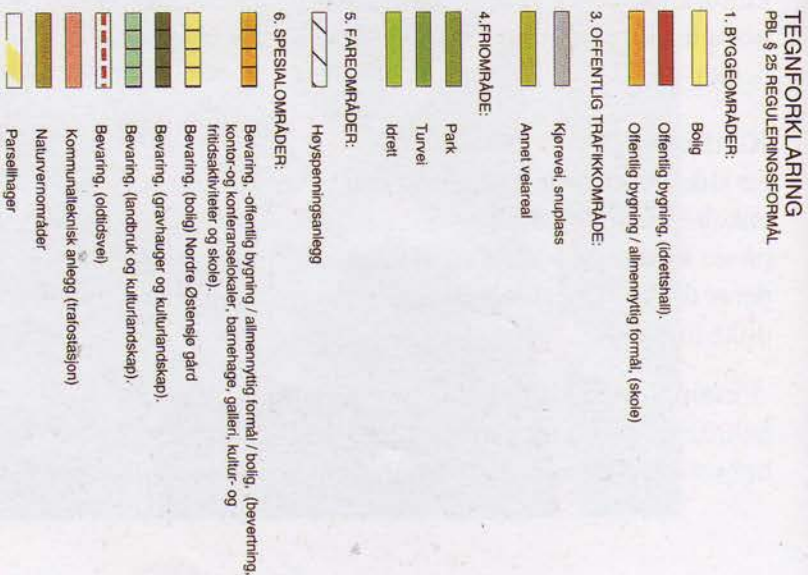
Den ene endringen vil skje på vestsiden av vannet, der turveien foreslås flyttet innover mot Abildsøs fotballanlegg for å kunne reparere en strandsone som nå blir ødelagt av erosjon. Turveien foreslås lagt i traseen der kraftgaten etter planen skal graves ned.

Den andre merkbare endringen vil legge turveien en sving inn i skogen på østsiden av Bogerudmyra, rett før en kommer til Rustadfeltet nordfra.

Men ØVV mener at disse omleggingene ikke er store nok, og hadde helst sett at turveien langs vannet på østsiden får avlastning. Dette kan gjøres ved å etablere en ny turveitrase, fra låven på Nordre Østensjø, langs Almedalens vestside og videre over til Østensjøveien.

Dette ligger ikke i reguleringsforslaget, og Kveim innser at det er et kontroversielt synspunkt i forhold til den populære tur- og friluftsopplevelsen det er å gå rundt Østensjøvannet med så mye nærkontakt med fuglelivet som publikum har i dag. Men han mener at en ny trase til gjengjeld ville åpne for en helt ny opplevelse av området, og slik ville en også sikre at turveien gjennom det private gårdstunet kan opprettholdes.

-En flytting av turveien slik vi ønsker oss, ville sikkert vekke reaksjoner. Men det er også sikkert at en slik turvei ikke ville blitt lagt så kloss inntil strandsonen

1. BYGGEOMRÅDER:

Bollig

Offentlig bygning, (Idrettshall).

Offentlig bygning / allmennytlig formål, (skole)

3. OFFENTLIG TRAFIKKOMRÅDE:

Kjorevel, snuplass

Annel veiareal

4. FRIOMRÅDE:

1997

10

5. FAREOMHADER:

☒	Hörsperningsanlägg
-------------------------------------	--------------------

6. SPECIALOMRÅDER:

Beveling, -orienting bygrning / alinnemyting normal / doing, (bevelning, beveling, orienting)

fritidsaktiviteter og skole)

Devaling, (long) 1 volume

[illegible]

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040

Kommunikationspolitik (trafickation)

Natur/erområder

Parsellhagen

STREKSYMBOLER M.M.

Planens begrensning

Eksisterende eiendomsgrense

P **Parking**

1-29 Feltham, J.

Biodiversity

Gjeldende regulering innenfor planområde oppheves

ØSTENSJØOMRÅDE MILJØPARK

Forslag til reguleringsplan med reguleringsbestemmelse

Forfatternavn:	Plan og bygningssetalen	Dato: 20.12.99	Rev.:
----------------	-------------------------	----------------	-------

Saksøbehandling / I følge plan- og bygningsloven	Dato	Saksnr.
--	------	---------

Tidsrom for undersøkelse til offentlig ettersyn							
---	--	--	--	--	--	--	--

<i>Dryopteris</i> <i>vestitum</i>			

Oslo kommune

Trondheimsvæien 5 0560 Oslo Sentralbord: 22 66 22 66

og hekkeområdene i dag. Den store ferdselen er en stor belastning for natur og fugleliv, sier han.

Bakkehavn og Kirkeskogen

Blant de viktige positive nyvinningene i reguleringsforslaget er etter Kveims mening at Bakkehavn og Kirkeskogen blir bevart som naturområder og forsvart mot boligbygging. Det åpnes derimot for en forsiktig boligbygging mellom General Ruges vei og Eterveien, fortrinnsvis eldreboliger – noe ØVV mener er en akseptabel pris for å unngå større inngrep.

-Det er viktig å bevare Bakkehavn som et regulert grøntområde, men vi har innsigelser mot forslag om å legge en permanent parkeringsplass mellom Enebakkveien og Bakkehavn. Dette vil ikke bli parkering for bruk av naturområdene, og vi mener det vil ødelegge korridoren mellom Bakkehavn og veien, sier Kveim.

Foreningen varsler også protester dersom det blir gjort alvor av planer om å rette ut Østensjøveien rett nord for Østensjø gård, på bekostning av den fredede Almedalen.

Alf Skjeseth

Planforslaget

Forslaget om å etablere Østensjøområdet Miljøpark skal ifølge Plan- og bygningsetaten innfri følgende målsettinger:

- Bevare og videreutvikle Østensjøområdet og nærområdene som et verdifullt og levende natur-, kultur- og rekreasjonsområde gjennom bærekraftig bruk og forvaltning av området.
- Sikre områdets kulturlandskap, slik at det gamle jordbrukslandskapet, med åker og eng, slåttemark og beiter, kulturminner, historiske bygninger og anlegg bevares, liksom rydningsrøyser og steingjerder, veier og stier, gravhauger og gravrøyser, hageanlegg og kulturbetinget vegetasjon.
- Sikre våtmarkene med fugleliv og botaniske verneverdier og i undervisningsøyemed.
- Sikre utviklingen mot bedre vannkvalitet og bidra til å bevare innsjøens biologiske mangfold.
- Sikre barn og unge gode oppvekstvilkår, fremme folkehelse og trivsel.

Feltbeskrivelse - Østensjøområdet Miljøpark

1. Østensjø skole.
2. Rognerudskogen
3. Manglerudbanen.
4. Manglerudhallen
5. Tallbergåsen
6. Tallberget
7. Eikelunden
8. Abildsø trafostasjon.
9. Jordbruks og kulturlandskapet rundt Abildsø gård.
10. Abildsø gårdsanlegg
11. Abildsø idrettsfelt
12. Området langs vannet øst for Abildsø idrettsfelt (foreslått utvidelse av reservatet).
13. Svabergene, Merkantilfeltet m.m.
14. Bakkehavn gård.
15. Kulturlandskapet rundt Bakkehavn gård.
16. Friområdet vest for Rustad-feltet.
17. Nytt boligfelt på friområde ved Paal Bergs vei.
18. Rustad idrettsfelt.
19. Bølerbekken, Bogerudskogen m.m.
20. Eterjordet parsellhager
21. Friområdet ved krysset Eterveien/ Ytre Ringvei.
22. Kirkeskogen
23. Turveitrasé mellom boligfeltet i Eterveien og Kirkeskogen.
24. Friområdet mellom broen på Østensjøveien og Bølerbekkens utløp
25. Jordbruks- og kulturlandskapet rundt Østensjø gård.
26. Søndre Østensjø gård.
27. Nordre Østensjø gård.
28. Oldtidsveien/Østensjø Terasse.
29. Oppsalskrenten. Friområdet mellom Skøyenåsen skole, Østensjøveien og Oppsal terrasse.
30. Bogerudskogen (foreslått utvidelse av naturreservatet).

Denne feltbeskrivelsen er ikke en del av den fremlagte reguleringsplanen, men er laget av redaksjonen for å gjøre det lettere for våre lesere å kjenne seg igjen på kartet.

Syv sildrende

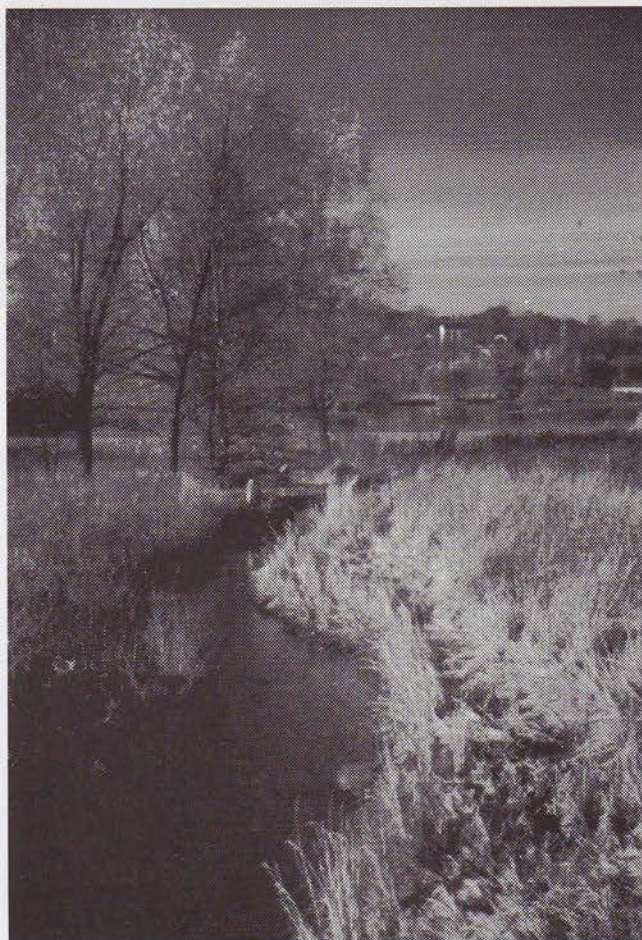
Ja, ikke bare sildrende, men syv rene, åpne og tilgjengelige vassdrag fra marka til fjorden er målet for Oslo Elveforum som ble opprettet i 1999.

Tidligere gikk alle avløp urensset ut i elvene slik at våre naturperler ble forurenset og illeluktende. Hele 300 km var den opprinnelige samlede bekke- og elvestrekning i Oslos byggesone. I dag går $\frac{3}{4}$ av strekningen i rør ! Bisletbekken, Tøyenbekken , Tåsenbekken og Ilabekken er borte.

Forurensningen økte fram til 1970-åra, men kommunen har satt i gang flere tiltak og snudd utviklingen.

”Ta elva tilbake til byen” er et slagord Oslo Elveforum nå benytter for å få våre blågrønne tilbake i bybildet.

De syv byelvene er fra vest : Lysakerelva, Mærradalsbekken, Hoffselva, Frognerelva, Akerselva, Alna (Loelva) og Ljanselva. I tillegg kommer grenselvene Gjersjøelva mot Oppegård og Elvåga-vassdraget med Ellingsrudelva mot Lørenskog.

Boris Hansen deler ut informasjon om Oslo Elveforum på ØVV's stand 18. juni.

Spesielt hyggelig var det nok for Oslo Elveforums leder Tor Holtan-Hartwig å kunne åpne fisketrappen i Ljanselva i september. Dette ble igangsatt etter at man oppdaget at fisken gikk 500 meter opp den mørke tunnelen for så å bli møtt av en betongmur. Holtan-Hartwigs ønske er at elva legges om til sitt opprinnelige løp slik at fisken kan vandre til Østmarka.

Oslo Elveforum drives av Tor Holtan-Hartwig (leder og sekretær) , Boris Hansen (nestleder), Albert Nordengen, Svein Andersen, Marit Lilleseveen og Per Henrik Bache (kasserer).

Lysakerelva, Akerselva (unntatt Hovinbekken) og Ljanselva er i ferd med å oppnå en forsvarlig miljøstatus, mens de 4 andre krever stor innsats fremover.

Oslo Elveforums mål er å synliggjøre rene, åpne og tilgjengelige vassdrag i Oslo-området og bidra til at ”den blågrønne infrastruktur” blir et anerkjent begrep, samt bidra til at folk flest får økt sin historiske og aktuelle kunnskap om og kjærlighet til vassdragene, slik at den dag kommer da Oslofolk – uten sammenlikning forøvrig - taler like godt om sine syv elver som bergenserne om sine syv fjell !

Østensjøvannets Venner deltar også i elveforumet selv om vannet i denne sammenheng egentlig er en del av Alnavassdraget.

Tekst og foto: Paul Fekjær

Bølerbekken like før den renner ut i Østensjøvannet og videre ut i Alnavassdraget

Fra det gamle album

Østensjøveien rundt 1960. Legg merke til vannet som står over kjørebanelen omtrent der broen går nå. I bakgrunnen Eterfabrikken og Bøler gård.

To bilder fra Svenskerud

Bildene er fra 1950

Svenskerudveien går inn til Svenskerud som en sidevei av Høgda-veien på nordre Abildsø

Tusen takk til Bekkelagshøgda lokalhistoriske forening for bildene!

Bildene på denne siden er fra det gamle albumet til familien Kirkeby Hansen. Det står «Tur til Bryn» på sidene disse bildene er tatt fra. Redaktøren gjetter at bildene er fra 1920-35, men kanskje andre har bedre øye for når slike plagg som dette var i bruk?

Kan noen hjelpe oss?! Når og hvor er disse bildene tatt. To av bildene (under) er fra Tallbergåsen, det ene (med folk i forgrunnen) er tatt mot Østensjø gård, og det andre mot Oppsal gård (de nordligste jordene på Østensjø til høyre). De to andre (over), derimot, kan vi ikke med sikkerhet plassere, og vi inviterer derfor våre lesere til å ta kontakt med oss og fortelle mer.

PREMIE : Førstemann som kontakter oss og med stor grad av sikkerhet kan fortelle oss hvor ett eller begge bilder er tatt vil få Jørn Areklett Omre og Finn A Gulbrandsens nye praktbok om Østensjøvannet som takk for hjelpen!

Vi håper at flere gir oss mulighet til å kopiere gamle bilder fra vårt nærmiljø. Kontakt Sothønas redaksjon på 22 29 61 61 eller skriv til oss pr. brev eller e-post (adressen finnes på side 2).

Bildet nedenfor er tatt fra Tallbergåsen også, men med kamera pekende mer mot syd.

Bildet over er utsnitt av bildet nedenfor, som er tatt på Tallbergåsen.

Fuglelivet ved Østensjøvannet 1999

Svein Dale og Audun Brekke

Takket være støtte fra Østensjøvannets Venner ble det også i 1999 gjennomført regelmessige tellinger av fuglene ved Østensjøvannet i perioden april til oktober. I denne rapporten oppsummeres resultatene fra disse tellingene kombinert med andre opplysninger fra forfatterne og følgende personer som skal ha stor takk for sine bidrag: Werner Alvestad, Knut Eie, Finn Gulbrandsen, Ketil Knudsen og Eyvind Rugland. Totalt ble det i 1999 observert 116 fuglearter ved Østensjøvannet. En av disse, isfugl, var ny for vannet, og det er dermed observert minst 207 arter ved Østensjøvannet.

Toppdykker

Maksimum 41 ind. om våren (9. mai) og 60 ind. om høsten (13. september).

Horndykker

Ett ind. 8-24. juni.

Gråhegre

Maksimum 4 ind. 13. september.

Knoppsvane

2 ind. 20. juni - 4. juli.

Kortnebbgås

Ett ind. 25. mai - 8. juni.

Grågås

Høyeste antall registrert var 350 i juni-juli og 363 ind. 26. september.

Snøgås

Maksimum 4 ind. 3-14. september.

Kanadagås

Høyeste antall var 105 ind. (4. juli). Dette er det laveste maksimumstallet de siste ti årene, etter en jevn nedgang år for år.

Hvitkinngås

Ett par var tilstede om våren, fra juli og utover høsten ble oftest 4-17 ind. sett, men 10. oktober ble hele 368 ind. registrert.

Brunnakke

Om våren en observasjon (2 ind. 25. april), om høsten sett jevnlig i september, opptil 9 ind. (5. september).

Krikkand

På vårtrekk maksimum 12 ind. 26. april, om høsten opptil 39 ind. (13. september). Dette er et av de høyeste antallene av krikkand registrert ved vannet, og nesten alle var i vadedammen. Ett ind. var tilstede gjennom desember.

Stokkand

Maksimum 650 ind. 13. september.

Stjertand

Ett ind. 8. mai og 2 ind. 22. juni.

Knekkand

Ett ind. 3. og 8. september.

Skjeand

Fire ind. 27. mai og to ind. 30-31. mai.

Taffeland

En hann 4. juli og 3 ind 13-14. november.

Toppand

Høyeste antall var 115 ind. (28. juli).

Bergand

To ind. 24-29. mai og også sett 8. juni. Dessuten to ind. 26. september.

Svartand

Observert, men dato og antall ikke kjent.

Kvinand

Maksimum 30. ind om våren, og 30 ind. om høsten.

Laksand

Maksimum 8 ind. (oktober).

Hønschauk

Ett ind. 9. mars, 5. oktober og 23. oktober.

Spurvechauk

Flere observasjoner.

Sivhøne

Maksimum 19 ind. om våren (26. april), om høsten opptil 25 ind. (28. juli, 13. september).

Sothøne

Om våren opptil 28 ind. (11. april), om høsten opptil 62 ind. (9. oktober). 28 ind. var tilstede så sent som 12. november. Det ble dessuten sett flere individer i desember.

Dverglo

Enkeltindivid sett seks ganger i perioden 8. mai - 8. juni.

Sandlo

To ind. 9. mai.

Vipe

Ett ind. 8. mai.

Temmincksnipe

Ett ind. 8. mai og 9. juni.

Brushane

Ett ind. 8. mai.

Enkeltbekkasin

Ett ind. 11. september og ett ind. 9. oktober.

Gluttsnipe

Ett ind. 29. april i vadedammen.

Skogsnipe

Opptil 3 ind. i vadedammen 22-29. juli. Dessuten ett ind. 4. juli og 18. august.

Grønnstilk

Ett ind. 9. mai og 7 ind. 16. mai.

Strandsnipe

Hele 16 ind. ble observert 9. mai. Opptil 3 ind. om høsten (28. juli og 29. august).

Hettemåke

Mange fugler lå på reir 9. mai og det ble notert 1000 ind. 25. mai. I juni og senere ble oftest bare noen titalls voksne fugler sett (bortsett fra 500 ind. 4. juli), og det ble bare sett noen få ungfugler denne hekkesesongen. Hekkingen ble åpenbart spolert i overgangen mai-juni for de fleste fuglene. Høy vannstand i perioder kan ha vært årsaken.

Fiskemåke

Om våren opptil 9 ind. (9. mars), om høsten opptil 30 ind.

Sildemåke

Maksimum 9 ind. 11. april.

Gråmåke

Som regel få fugler om våren og sommeren, men opptil 50 ind. om høsten. Dessuten ble 400 ind. registrert 20. januar.

Svartbak

Maksimum 5 ind. (25. mai).

Makrellterne

Opptil 8 ind. (25. mai).

Bydue

Vanlig, maksimalt 200 ind.

Ringdue

Opptil 235 ind. ble registrert (29. august).

Tyrkerdue

To ind. 23. januar.

Kattugle

Ett ind. 9. oktober.

Tårnseiler

Høyeste antall var 150 ind. 28. juli.

Isfugl

Et ind. 3. oktober. Observert på ekskursjon arrangert av NOF under World Birdwatch Day. Mange turdeltagere fikk sett fuglen!

Grønnspekk

Tilstede jevnlig.

Svartspekk

To ind. 4. juli.

Flaggspekk

Sett regelmessig.

Dvergspett

Ett ind. 10-11. april.

Sanglerke

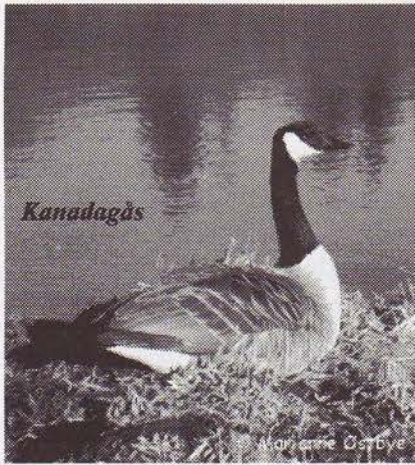
Kun noen få observasjoner (3 ind. 10. april, 1 ind. 11. april og 2 ind. 26. september).

Fjellerke

Fire ind. observert 10. mai og syv ind. kort etter.

Sandsvale

Tre ind. 9. mai, 5 ind. 25. mai og 2 ind. 20. juni.

Låvesvale

Opptil 148 ind. (9. mai).

Taksvale

Opptil 40 ind. (24. mai).

Trepiplerke

Noen få ind. registrert flere ganger på høsttrekk.

Heipiplerke

Maksimum 250 ind. 9. mai.

Gulerle

Maksimum 22 ind. 16. mai.

Vintererle

Maksimum 7 ind. 29. august.

Linerle

Maksimum 55 ind. 28. juli.

Sidensvans

20 ind. 24. mars.

Gjerdsmett

Vanlig.

Jernspurv

Registrert noen ganger på vår- og høsttrekk.

Rødstrupe

Vanlig.

Blåstrupe

Ett ind. 10. september og ett ind. 13. september.

Rødstjert

Ett ind. 31. mai og ett ind. 24. juni.

Buskskvett

Høyeste antall var 6 ind. 22. juni og 7 ind. 10. september.

Steinskvett

Tre ind. 9. mai, to ind. 16. mai, 1-3 ind. 9-20. september.

Ringtrost

Ett ind. 27. og 29. april.

Svarttrost

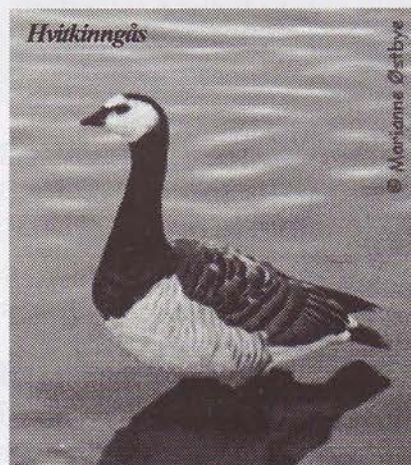
Vanlig.

Gråtrost

Høyeste antall: 95 ind. 8. juni og 260 ind. 25. oktober.

Måltrost

Noen få observasjoner.

Rødvingetrost

Høyeste antall notert var bare 11 ind.

Duetrost

Ett ind. 31. mars og ett ind. 26. april.

Rørsanger

Maksimum 11 hanner ble hørt synge (4. juli).

Gulsanger

Ett ind. både 2. mai og 31. mai.

Møller

Observert flere ganger i hekketiden, opptil 4 ind. 8. juni.

Tornsanger

Opptil 3 ind. observert jevnlig i hekketiden.

Hagesanger

Vanlig.

Munk

Vanlig.

Bøksanger

1-2 hanner registrert flere ganger i løpet av hekkesesongen.

Gransanger

Ett ind. 16. mai og ett ind. 13. september.

Løvsanger

Vanlig, opptil 59 ind. (22. juni).

Fuglekonge

Noen ind. observert spredt hele året.

Gråfluesnapper

Observert i hekkesesongen.

Svarthvit fluesnapper

Tilstede i hekketiden.

Stjertmeis

Ett par sett gjennom hekkesesongen og 6 ind. 20. juni.

Løvmeis

Ett ind. 12. november.

Granmeis

Noen observasjoner om høsten.

Toppmeis

Ett ind. 30. oktober.

Svartmeis

Sett jevnlig.

Blåmeis

Vanlig.

Kjøttmeis

Vanlig.

Spettmeis

Vanlig.

Trekryper

Noen få ind. sett jevnlig.

Nøtteskrike

Ett-to ind. 24-27. september.

Skjære

Vanlig.

Nøttekråke

Ett-to ind. flere ganger i perioden august-november.

Kaie

Høyeste antall var 15 ind. 27. mars; ellers bare noen få individer.

Kråke

Vanlig.

Ravn

Fire ind. 26. april, ett ind. 29. november.

Stær

Høyeste antall registrert var 300 (22. juli).

Gråspurv

Opptil 18 ind. (8. juni).

Pilfink

Høyeste antall var 130 ind. (28. juli).

Bokfink

Vanlig, høyeste antall 200 ind. 26. september.

Bjørkefink

Noen få observasjoner om høsten, som mest 100 ind. 26. september.

Grønnfink

Vanlig.

Stillits

Maksimum 20 ind. 13. september.

Grønnsisik

Maksimum 80 ind. 13. september.

Tornirisk

Ett ind. 3-4. juli, 3 ind. 28. juli.

Gråsisik

Noen ind. sett høst og vinter.

Grankorsnebb

Ett ind. 4. juli.

Dompap

Opptil 5 ind. (9. oktober).

Gulspurv

Overraskende nok kun en observasjon notert (2 ind. 13. september).

Sivspurv

Maksimum 21 ind. (11. april).

Trenger du nytt
telefonutstyr?

Kontakt oss, tlf. 22 27 03 40

FERDIG DIN ORDRE
ODD NERLIEN a.s.
Postboks 88, Oppsal 0619 Oslo

Støtt opp om
din nærbutikk

H.P. Kjørwik & Co

Oppsal Senter

på Ryen

FERSKT BRØD
DØGNET RUNDT

Tlf.: 22 67 75 15

MANGLERUD SENTER
PLOGVN. 6, 0679 OSLO

Man.-Fre. 9-18
Lør. 9-15

TLF.: 22 76 27 80
FAX: 22 76 27 98

LAMBERTSETER APOTEK

Langbølgen 1
1150 Oslo

Tlf. 22 28 22 75

Velkommen til Lambertseter apotek
Vi har åpent alle dager fra kl. 09 00-17 00
Lørdag kl. 09 00-14 00

Den store ryddedagen

Det var ikke mange som møtte den 8. mai da det skulle ryddes rundt vannet for at det skulle bli et hyggeligere miljø for alle brukerne. Man forventer jo å finne vakker natur rundt Østensjøvannet og ikke eksosanlegg, plast, glassbiter, papir fra is og tyggegummi, planker med spiker i, ishockeyutstyr (noen som har lagt opp?), små sorte poser med noe inni og mye annet rart. Det var nettopp dette og mer til som de 10 frammøtte fikk pakket i plastsekker denne maikvelden. Også ute i vannet er det søppel. En fugl hadde fått ringen fra en plastkanne rundt nebbet kan Finn Gulbrandsen fortelle.

Tross alt ser det ut til at folk som går tur rundt vannet ikke er av de som forsøpler naturen. Totalt sett så er ikke dette mye på et så stort område med veier og bebyggelse inntil.

Det hele tok ikke flere timer enn at vi kunne avslutte kvelden med å kikke etter noen flyvende gjester som var sett ved nordenden av vannet.

Den ivrige ryddegjengen på bildet:

Finn Gulbrandsen, Titteliten Hagfors Mollatt, Hanne Blesvik, Tiril Andersen, Tore Gulbrandsen, Laila Amundsen, Karoline Kveim, Amund Kveim.

Foto: Paul Fekjær.

BØLER APOTEK

Mandag-Fredag 09.00-17.00
Lørdag 09.00-14.00

Bøler Senter, Bølerlia 2-4, 0691 Oslo - Tlf. 22 26 44 95

Gullåren as

Manglerud senter
Tlf. 22 26 15 46

Lambertseter senter
Tlf. 22 28 04 74

OPPSAL APOTEK

Mandag-Fredag 09.00-17.00
Lørdag 09.00-14.00

Haakon Tveters vei 94, 0686 Oslo - Tlf. 23 12 68 80

Ingus biloppretting

Bildskadesenteret på Ryen

Ryensvingen 2-4
Tlf 22673710

0680 Oslo
Fax. 22678446

Kampen Antirustsenter

SKEDSMOGT. 24-0655 OSLO

22 67 64 53
22 67 63 12

Tectyl
MOT RUST

Autorisert
Tectyl
Verksted

INTEROPTIK

Manglerud AS
Optiker Harwiss

Manglerud Senter, 0612 Oslo, tlf. 22 26 20 39

ELEKTRIKER

Autorisert El-entreprenør

Lambertseter senter - Tlf. 22 74 58 58 - Mob. tlf. 90 12 90 30

T.M. Bergersen A.S.

Keramiske fliser

Butikk/utstilling

Åpningstider: Man-Fre: 08-17 • Tor: 08-19 • Lør: 10-14
Enebakkveien 123, Pb. 18 Simensbråten, 1107 Oslo. Tlf: 22 19 29 00

SPORTSHUSET as

Mandag-Fredag 10.00-20.00 - Lørdag 10.00-17.00

Ryensvingen 9 - Tlf. 22 67 10 55

WRIGLEY Scandinavia AS

*Alt fra
hurtigtrykk til de-
sign og
profiltrykksaker!*

Nordberg Trykk

- en fargerik medspiller

*Ta kontakt med oss
på telefon 22 76 98 10 eller møt opp i
våre lokaler i Ryensvingen 11*

Østensjøvannets Venner ønsker å rette en stor takk til alle bladets støtteannonsører!

HENTER OG BRINGER GLASS EKSPERTEN 30% PÅ INNRAMMING BØLER SENTER Bølerlia 2 Tlf. 22 26 52 59	<i>Krinkelkroken</i> Kaffe - Te - Gaver Manglerud Senter Tlf. 22 26 55 53	NYLÅGET FISKEPUDDING og HJEMMELÅGDE KOLJEKAKER hver dag man.-fre. 10.00-16.00 Stengt lørdag Storm B. Johnsen • Fisk og vilt Lambertseter kjøpesentrum - Tlf. 22 28 82 42 	OPPSAL <i>Blomsterforretning</i> SVEIN CHRISTOFFERSEN ALT INNEN BINDERI Hakon Tveters vei 98, 0686 Oslo Tlf. 22 26 41 94 - Fax. 22 26 42 64		
Ryen Trafikksenter Enebakk- veien 135, 0680 Oslo Tlf. 22 19 17 26 Fax. 22 68 14 81	TETTE AVLØP? DOGNVAKT 23 16 50 00 Døgnvakt • Høytrykkstaking • TV-inspeksjon • Graving og rehabilitering av vann- og avløpsrør HØYTRYKKS KJEMPEN® TT-TEKNIKK A/S - en miljøbedrift Ryensvingen 13, Postboks 133 Manglerud, 0612 Oslo		OPPSAL UR-OPTIKK A/S • UR • BRILLER • KONTAKTLINSER SYNSPRØVE UTFØRES Oppsal senter - Tlf. 22 26 50 94		
NARVESEN Lambertseter T-bane st. 1150 Oslo TIPPING, RIKSTOTO stort utvalg i LESESTOFF og KIOSKVARER	Nye Bogerud Fisk/Vilt AS Stallerudvn. 111C 0693 Oslo Tlf. 22 74 71 10				
BERGERSEN VANN og VARME a.s. Autorisert rørleggermester Smedbergveien 5, 1187 Oslo, tlf. 22 29 47 36 fax: 22 28 63 99, org. nr: 946106232 		LAMBERTSETER FOTO Tlf. 22 28 05 03 LAMBERTSETER SENTER			
 STATOIL Service Østensjø Låvevn. 70 - Tlf. 22 26 33 35		<i>sparebanken</i> NOR Din nærbank i området rundt Østensjøvannet Bankkontorer: <table><tr><td>Bankkontor Oppsal Østmarkveien 2 0687 OSLO Telefon: 22 75 73 81 Telefax: 22 75 73 90</td><td>Bankkontor Manglerud Manglerud Senter 0679 OSLO Telefon: 22 75 73 61 Telefax: 22 75 73 70</td></tr></table>		Bankkontor Oppsal Østmarkveien 2 0687 OSLO Telefon: 22 75 73 81 Telefax: 22 75 73 90	Bankkontor Manglerud Manglerud Senter 0679 OSLO Telefon: 22 75 73 61 Telefax: 22 75 73 70
Bankkontor Oppsal Østmarkveien 2 0687 OSLO Telefon: 22 75 73 81 Telefax: 22 75 73 90	Bankkontor Manglerud Manglerud Senter 0679 OSLO Telefon: 22 75 73 61 Telefax: 22 75 73 70				
	Manglerud Bilsenter A/S DAG OG NATT Tlf. 22 26 19 92 Postboks 15 Manglerud 0612 OSLO HELEVEIEN				
 Hans Furu Løvsetfaret 118, 1188 Oslo Tlf. 22 29 65 66 • Fax. 22 29 91 67 • Mobil: 94 34 12 18		 MITSUBISHI - din partner i bil Mitsubishi Motor Forum ABILDSØ Enebakkveien 309 - Tlf. 23 03 20 00 - Fax. 23 03 20 01			
Korketrekker'n a/s Norges eldste spesialforretning i øl og vinråstoffer/utstyr GODE RÅD ER GRATIS! Kirkevn. 50, Tlf.: 22 60 21 28 Manglerud Senter, Tlf.: 22 26 08 00 		ERIK EEG & CO. A.S Aut. installasjonsfirma Manglerud			

Fredning av Østensjøgårdene

informasjon fra antikvar Marte Boro

Byantikvaren vil om kort tid legge fram forslag til fredning av Østensjøgårdene. Fredningsforslaget omfatter alle eldre bygninger på begge gårds-tunene og jordveien omkring i tillegg til gravhaugen i hage på Nordre Østensjø som allerede er automatisk fredet. Se kartet. Fredningen skjer etter lov om kulturminner.

Bakgrunnen for fredningssaken er ønsket om å sikre bevaring av viktige kulturhistoriske verdier knyttet både til kulturlandskapet og jordbruksbebyggelsen. Abildsø gård på andre sida av vannet er allerede fredet. Gjennom fredningen vil Østensjøgårdene bli bevart slik at det også i framtiden vil være mulig å oppleve og forstå bygningene og anleggets næringsmessige funksjon i den historiske sammenhengen de var en del av.

Østensjøgårdene, med til sammen 10 bygninger omkring to tun, er av de best bevarte gårdsanlegg i Oslo. På begge tunene er både våningshus, drengestue, stabbur og driftsbygninger bevart. På Nordre er også den gamle smia intakt. Bebyggelsen på de to tunene representerer to tidsepoker på 1800-tallet. Søndre ble hovedsakelig bygget opp tidlig på 1800-tallet i empirestil- anlagt som firkanttun. Bebyggelsen på Nordre Østensjø kom til rundt 1870-80 årene i sveitserstil. I løpet av 1800-tallet skjedde store endringer innen jordbruket og jordbruksbebyggelsen. Dette gjør bebyggelsen og anleggene svært interessante jordbrukshistorisk. Dette er spesielt godt synlig her hvor anleggene ligger så tett sammen.

Nordre og Søndre Østensjø gårdene inngår i et helhetlig og svært verdifullt jordbruks-

kulturlandskap. Jordveien som ligger rundt tunene og ned mot Østensjøvannet har en avgjørende

betydning for opplevelsen av anlegget som et gårdsanlegg. Bevaring av ikke bare husene men også jordveien omkring er derfor svært viktig.

Hva innebærer fredningen

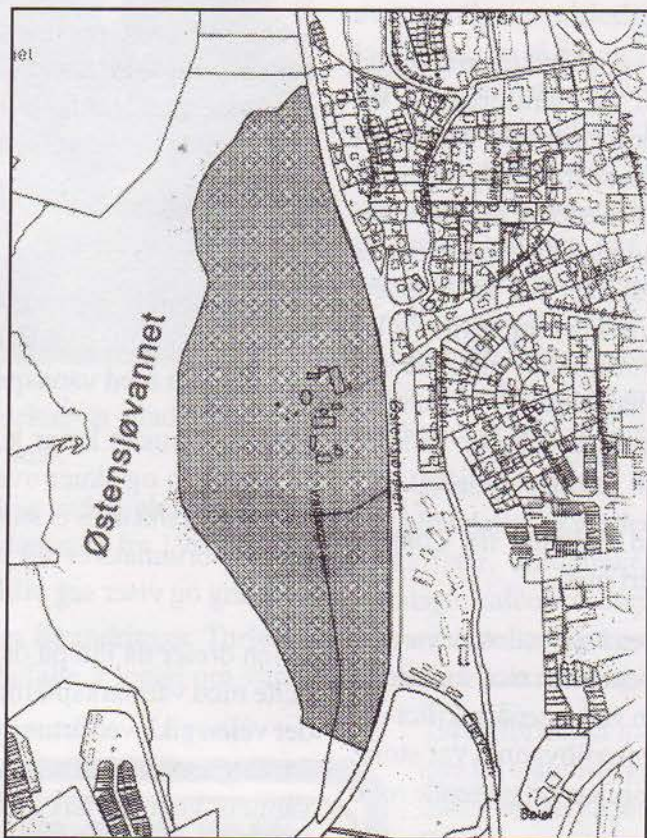
Gjennom fredningen vil bygningene og jordbrukslandskapet omkring bli bevart slik det er i dag. Fredningen medfører at det må søkes Byantikvaren om tillatelse til å sette i gang alle typer arbeid som går ut over vanlig vedlikehold. Arbeid som medfører utskiftning av bygningsdeler, endring av overflatebehandling o.l. går ut over det som defineres som vanlig vedlikehold.

Det grunnleggende prinsippet for vedlikehold av fredete bygninger og anlegg er å bevare mest mulig av de opprinnelige eller eldre elementer og detaljer slik som gjerder, vegetasjon og bygningselementer som kledning, vinduer, dører, listverk, gerikter og overflatebehandling. Vedlikehold og istandsetting av bygningene og anlegget for øvrig skal utføres med tradisjonelle materialer og etter tradisjonelle metoder tilpasset bygningenes og anleggets egenart.

Den videre behandlingen av fredningsforslaget

Fredningsforslaget vil om kort tid bli lagt ut til offentlig ettersyn. Når denne høringsperioden er over og forslaget er behandlet i Bystyret, vil forslaget bli oversendt til Riksantikvaren som avslutter behandlingen og gjør det endelige vedtaket.

Byantikvaren har forvaltningsansvaret for fredete hus og anlegg i Oslo. Den videre antikvariske oppfølgingen av anlegget vil derfor Byantikvaren stå for.

Østensjøområdet år 2010

La oss gjøre et tankeeksperiment. Vi forutsetter at Østensjøområdet Miljøpark blir vedtatt politisk og at alle positive krefter legger forholdene til rette for å utvikle Østensjøområdet ved å spille på lag med naturen i den grad det er mulig med den beliggenheten miljøparken har "midt i Oslo"

Vi skriver våren 2010. Miljøvernministeren i Norge, ordføreren, Byrådslederen og Samferdsels- og miljøbyråden i Oslo har etter forespørsel invitert til en befaring med representanter fra Europas regjeringer. De har kommet til Oslo for å se hvordan stat og kommune i samarbeid med Østensjøvannets Venner og eiere av gårdene, har fått til en snuoperasjon for å øke artsmangfoldet ved Østensjøvannet og legge forholdene til rette for publikum. Østensjøvannet har blitt den perlen det fortjener å være i naturvernsammenheng. Oslo er for andre året på rad kåret til Europas miljøby.

Professor i botanikk, David Bellamy fra Conservation Foundation, er invitert med.

Delegasjonen starter ved broen i sydenden av vannet. Turlederen forteller om hvordan man møysommelig har kommet over utviklingen ved tusenårsskiftet der erosjonsproblemene ved Østensjøvannet var store. Byråkrater og politikere har spilt en avgjørende rolle for utviklingen.

Turlederen peker på terskelen ved Bogerudmyra og forteller:

"For ti år siden var det store erosjonsproblemer her, og den gamle demningen holdt på å revne. For å sikre det spesielle plantelivet på Bogerudmyra, spleiset tre etater på å rehabilitere demningen. Samtidig ble bredden reparert ved enkel steinsetting. Vi kanaliserte trafikken ved å legge noen få grusganger ned til vannspeilet. I feltene mellom grusgangene ble det plantet trær som naturlig hørte

hjemme her. Gressarealene ble beskyttet mot beitende fugl slik at det ble beskyttet under veksten det første året. Her får publikum riklig anledning til å studere en del vannfugl på nært hold."

Delegasjonen nikker, og de vandrer videre på vestsiden av vannet.

Ved Langerudgarasjene er den gamle publikumsbrygga rehabilitert slik at publikum også her får god kontakt med vannspeilet.

Etter å ha ruslet langs kanalene kommer de ut av Lilleskogen og skuer over mot Østensjø gård. Det er god oversikt over et større vannspeil. Toppdykker, svaner, brunnakker og andre vannfugl svømmer omkring og viser seg villig fram for publikum.

Veien dreier nå inn på dagens plenarealer. Et bredt belte med våtmarksplanter har overtatt strandsonen der veien gikk ved årtusenskiftet. Professor Bellamy fra England nikker anerkjennende. -Har Østensjøvannets Venner vært drivkraften bak dette? spør han. De vant jo Miljøvernprisen vår i Norge i 1991 og deltok i den europeiske finalen. Hvordan har Mr. Damsgaard det? Turlederen bekrefter at dette har Østensjøvannets Venner stått bak, men de har ikke vært alene. Fylkesmannen og Oslo kommune har bidratt. Vi har kommet frem til en arbeidsfordeling som har gitt gode resultater.

Bellamy humrer. Med denne omleggingen av veien som vi tydelig ser, har dere reddet våtmarksvegetasjonen og stanset erosjonen. Turlederen nikker. -Uten dette grepet ville erosjonen tatt overhånd. Tidligere forsøkte man å sikre bredden gjennom utfylling. Etter få år var bredden utvasket. Det ble for dyrt. Nå har vi gjort dette skikkelig fra bunnen av. Forskerne viste at våtmarksvegetasjonen forsvant. Reduksjonen var over 50% i søndre del av vannet i de 40 siste årene i det forrige årtusenet. Denne utviklingen fikk vi stanset.

Turdeltakerne vandrer videre. Ved Abildsø gård er man i ferd med å slippe ut dyr på sommerbeite. CESAR har i samarbeid med ØVV sørget for sommerbeite for krøtter de fem siste årene.

Resultatet er at en rekke plantearter har kommet tilbake. Beitemarka har ført til at flere nye fuglearter hekker og antall finkefugler på trekk har økt betraktelig. Turlederen forteller at det intime samarbeidet aktørene rundt vannet har fått til, har medført slike gode løsninger. Tallberget har en rekke

gamle trær, og sjeldne insekter er glade for at de gamle trærne får lov til å råtne.

Ved nordenden ser vi en rekke vadefugler som raster på trekket nordover. Vadedammen fra 1996 er blitt en suksess.

På veien sørover er det gjort forandringer. Turleder forteller at fagfolkene anbefalte å legge om veien

som tidligere gikk nede på flaten. Det har ingen angret på. Erfaringen viser at dette var et nyttig grep. En flokk storspover raster på jordene. Sanglerka jubler høyt i sky, og vipa tripper rundt på matsøk. Delegasjonen er imponert over å se spover nærmest midt i byen.

"Dette hadde ikke vært mulig å oppleve uten flytting av veien", sier turlederen. "Den gamle veien var kjedelig, man så lite av vannflaten nedenfor Østensjø gård. Her er det en enorm utsikt som dere ser, og de nye naturopplevelsene veien bringer med seg, ville vi ikke opplevd med det stresset veien fra Ulsrud gjennom gården og veien nede på flatene gav fuglene. Dessuten har det skapt mer ro i hekkeområdet Bekkasinmyra. Heldigvis at vi fikk dette til før alle øyene på denne siden gikk i oppløsning. Vi måtte skaffe fuglene rolige hekkeplasser. Det har vi greidd. Vi har ikke angret et sekund på det}}. Publikum er strålende fornøyd."

Ved Østensjø gård er det laget informasjonstavler om Almedalen og gården. Her er det mulig å få kjøpt en kaffetår. Turdeltakerne inntar en lunsj på den nyanlagte kaféen på Søndre Østensjø. Byantikvaren, som også deltar på turen, forteller om gården som har Oslos flotteste empireanlegg.

Turen fortsetter mot parkeringsplassen. På vei ned fra Østensjø gård opplever alle oversikten over vannet. På jordene raster en mengde fugl. Eieren av Østensjø gård har krøtter på sommerbeite. Det landlige preget forsterkes.

Delegasjonen får oppleve Bølerbekken som er lagt i slyng, og en rekke våtmarksvekster gir skjulested for insekter og fugler.

-Det er ikke så rart at Østensjøområdet er spesielt omtalt i begrunnelsen av at Oslo er kåret til Europas miljøby, sier miljøvernministeren. - Folk i Østensjøbyen er meget begeistret over resultatene av den nye tilretteleggingen, legger ordføreren til.

Delegasjonen blir fraktet fra parkeringsplassen til Abildsø gård der de får informasjon om hvilke tiltak Oslo kommune har gjennomført for å få vannet renere.

Professor Bellamy er mektig imponert over Østensjøområdet. Her er det tatt de riktige beslutningene for å øke naturopplevelsene, legger han til.

Umulig å oppnå dette? Valgene gjør vi i dag!
Finn A. Gulbrandsen

FLISLEGGER RØRLEGGER

**Fornøyd med ditt gamle bad?
Ikke det? Kontakt oss da vel ...**

Vår spesialitet: Full modernisering av
bad og kjøkken. **21 år i bransjen**

Butikkutstilling og utsalg av:
Baderomsinnredninger, sanitærutstyr,
rørdele og fliser. Pensjonistrabatt!

Håndverksservice:
Snekker. Flislegger
Elektriker. Rørlegger.

DØGNVAKT
907 68 984

Bademiljø-Experten a.s
Aut. rørleggermester Freddy Botner

Butikk og kontor: Østensjøvn. 16
(Bryn) 0661 Oslo
Tlf.: 22 97 42 97 Fax: 22 97 00 66

bademiljø

HÅNDVERKSBYGG AS

Tømrermester og Entreprenørforretning

MESTERHUS

Ryensvingen 9

0680 Oslo

Tlf 22 57 84 60

**NYBYGG - TILBYGG
REHABILITERING**

Malermester Harald Askautrud A/S

Tlf. 22 57 84 70 Faks 22 57 84 65

- ★ Inn- og utvendig malerarbeid
- ★ Tapetsering
- ★ Gulvbelegg
- ★ Konsulentbistand

Mobil:

Harald Askautrud 901 13 570

Ernst Eide 911 10 196

Ray Martin 952 21 169

Malermester MLF

Kontoradresse:

Ryensvingen 9, 0680 OSLO

– fagkunnskap gir trygghet.

Aluminiumklorid 25%
Middel mot sterk svette i armhulen

Vortemiddel 10 ml

Neglelakkfjerner

Scott-Mathiesens

•• hudvann ••
mot kviser

Fremstilt og pakket av:

A/S DEN NORSKE ETERFABRIKK, Oslo

*Din merke- og medalje-
leverandør i nærmiljøet*

BARRA AS

Etabl. 1923

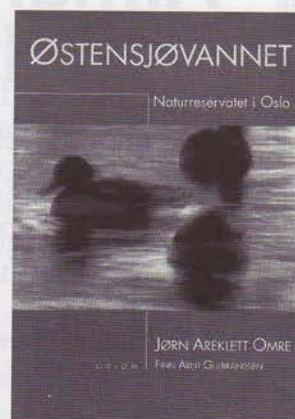
Industri- og reklamemerking

Harry Fetts vei 10, postboks 130 Bryn, 0611 Oslo
E-post: post@barra.no Internett: <http://www.barra.no>
Tlf.: 22 27 74 00 • Fax: 22 27 12 55

Praktbok om Østensjøvannet!

Jørn Areklett Omre (mannen som har gitt oss så mange flotte forsider til Sothøna) og Finn Gulbrandsen (som neppe trenger nærmere presentasjon for våre medlemmer) utgir i disse dager en praktbok om vannet vårt. Jørn har stått for alle fotografiene, mens Finn har skrevet teksten. Boken utgis av Orion Forlag. Sothønaredaksjonen regner med at alle bokhandlene i distriktet vil ta inn boken.

Til høyre viser vi forsiden av boken - som er blå med oransje skrift. Nedenfor er et par smakebiter på hva boken byr på.

ØSTENSJØVANNET LOKKER

Omringet av drabantbyer i den sørøstre delen av Oslo ligger en av byens mest spennende steder, Østensjøvannet. Generasjoner av ornitologer har startet sin interesse for fugl nettopp her. Botanikere og insektsforskere har funnet veien hit i over hundre år. Østensjøområdet har lokket menneskene til seg helt fra steinalderen. Våre etterkommere vil neppe tilgi oss dersom vannet bygges ned eller på annen måte ødelegges. Vår generasjon sitter med store kunnskaper om hvordan naturen bør skjøttes. Gjennom erfaring fra 1960-tallet og frem til i dag vet vi hva vi skal gjøre, og hva vi ikke kan gjøre for å ruste opp Østensjøområdet for våre etterkommere.

Derfor er vi svært optimistiske for vannets fremtid. Vil du være med å ta ansvar, kan du f. eks. melde deg inn i Østensjøvannets Venner som arbeider kontinuerlig for at naturkvalitetene ved vannet skal bli best mulig.

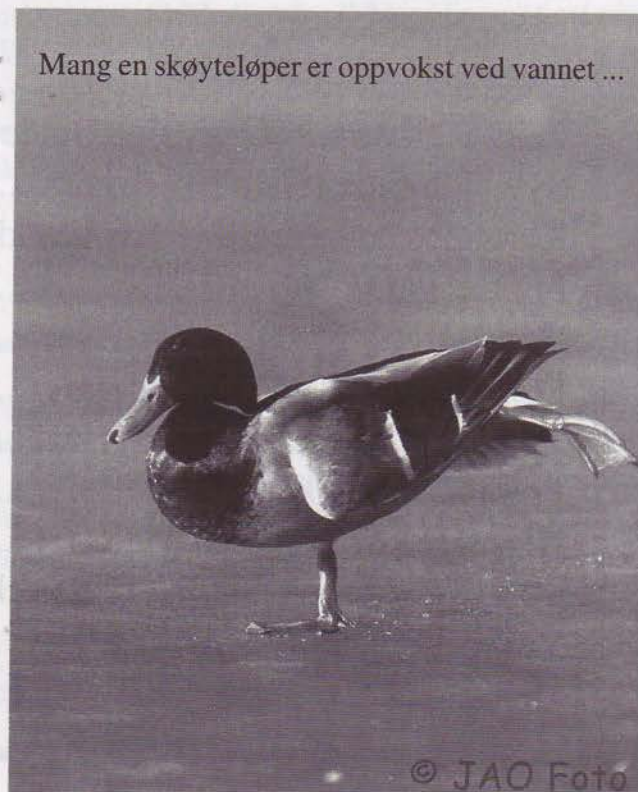
Hvorfor er Østensjøområdet så rikt?

For drøye 10 000 år siden var store deler av landet dekket av is. Den nord-sydgående Østensjødalen er preget av isens arbeid under smeltingen. På Tallbergåsen finner vi flere flyttblokker som er båret frem og lagt igjen idet breen har smeltet. Skuringsstriper taler også sitt tydelige språk. Svabergene som stikker opp mellom grøntarealene er et annet minne. Landet var trykket ned av tyngden av de enorme breene, og havet stod langt høyere enn i dag.

Øvre marine grense er ca. 220 m.o.h. i Østmarka. Østensjøvannet ligger på 105 m. På havets bunn ble det avsatt leire. Denne kalkrike leirjorda ga grunnlag for et rikt planteliv som igjen la forholdene til rette

for et variert dyreliv. I innsjøens nedslagsfelt har det også eksistert minst to skjellbanker som ble dannet like etter at isen trakk seg tilbake. Hva var vel mer naturlig enn at steinalderfolket fant veien til Østensjøområdet? Bevisene gjenspeiles i funnene av fire trinnøkser fra eldre steinalder. Det er nedlagt et betydelig håndverk i utformingen av øksene. Denne redskapen var så verdifull at den fulgte de døde i graven, eller den ble lagt i jorda som offergave. Historikere mener at en steinalderboplass har ligget ved vannet.

Mang en skøyteløper er oppvokst ved vannet ...

Almanakk som julegave!

Almanakkene for 2001 er nå i salg. Du kan kjøpe dem på Oppsal Bibliotek, Bøler bibliotek eller Langerud Blomster. Prisen er som vanlig 35 kr. pr. stk. Almanakken er full av nyttige opplysninger om Østensjøområdet og om «Prosjekt Renere Østensjøvann» i tillegg til viktige telefonnummer til bydelene Østensjø og Manglerud.

Innhold

Leder	3
Østensjø-låvene	4
Østensjø skole - verneverdig og vital!	8
Mitt Østensjøvann: Jan og Berit Christensen	9
Akerdrakten	11
Fuglelivet ved Østensjøvannet 1999	12
Sverdlilje (Iris pseudacorus)	16
In memoriam - Arne Nettum	17
Østensjødagen	18
Østensjøområdet blir miljøpark	21
Feltbeskrivelse - Østensjøområdet Miljøpark	24
Syv sildrende (Oslo Elveforum)	25
Karnappmannen: En elementær doktrine om kulturvern	26
Fra det gamle album	28
Den store ryddedagen	30
Fredning av Østensjøgårdene	33
Østensjøområdet år 2010	34
Praktbok om Østensjøvannet!	37
Almanakk som julegave!	38
Lokalhistoriebok om Bøler Bydel	39
Vårbrev fra Simonsens	39

Lokalhistoriebok om Bøler Bydel

I disse dager gir Bøler Bydel ut bok om bydelens historie fra oldtiden og frem til i dag. Boken består i hovedsak av tre bidrag samlet mellom to permer. Amund Kveim har tatt for seg områdets tidlige historie, frem til kommunesammenslåingen Aker/Oslo i 1948, mens Kai Ekanger og Gunnar Selgård har fortalt om livet og utviklingen i h.h.v. nordre og søndre del av bydelen.

Her vil man foruten omtale av gårdene og husmannsplassene finne artikler om drabantbyutbyggingen, skolene, kulturlivet og mye, mye annet. Tittelen, Bøler er stedet, er hentet fra bydelens motto. Boken dekker området fra Ulsrud og Bøler i nord til Langerud og Skullerud i sør, men det er også funnet plass til fortellinger om isskjæring på Østensjøvannet, Heftyes anlegg på Sarabråten og plankeveien gjennom Østmarka.

Boken antas å bli lagt ut for salg i løpet av november, men både pris og salgssteder er foreløpig ukjent.

Vårbrev fra Simonsens

Dette brevet ankom redaksjonen akkurat for sent til å bli med i vårnummeret. Selv om det ikke helt «stemmer med sesongen», tar vi det med i dette nummeret og takker Simonsens for denne hyggelige beskrivelsen av våren enkelte av oss (uten å nevne navn) allerede nå begynner å lengte etter.

VALBORGSMESS. (30.april) eller GAUKMESS som det kalles flere steder i Norge.

(I Sverige feirer de denne dagen med bålbrekking og uteliv.)

I dag på Valborgmessdagen, var vi en tur rundt Østensjøvannet. Skikkelig vårvær ble vi begunstiget med, - for ikke å si sommervær. Bare fra dagen før, hadde knoppene blitt skikkelig grønne, og livet i vannet var livlig. Alle som går ved vannet har nok opplevd det samme som oss. Vi så: kanadagjess, grågås, hvitkinngjess, sivhøne, sothøne, stokkender, kvinender, toppender, og toppdykkere som var i gang med vårleken. Hetteåkene var på plass, - likeså sildemåker og gråmåker. Det kan nok hende at det var en del småfugl der også, men da vi ikke kan høre dem, så er de litt vanskelig å observere.

En måned tidligere, - nærmere bestemt den 31.mars, så vi de samme fuglene, bortsett fra toppdykkeren. Det var råk, eller isfritt bare ved Bølerbakkens utløp og ved Abildsø-brua. Senere kom jo vinteren tilbake, og lukket for mulighetene for våre bevingede venner. Masse snø ble det jo også i uken før påske.

I mellomtiden har vi vært ved Hornborgarsjøen og sett på tranedans. Det er et kjempeflott opplegg «Naturvårdsverket» har fått i stand der. Da vi var der møtte vi den svenske programlederen for «Mitt i naturen» og hadde en hyggelig prat med ham, både ved kveldstrekket og morgentrekket dagen etter. Vi tror det er Janne Danielson han heter, og han kunne fortelle at det var over 8000 traner der den dagen, - de holder opptelling hver dag. Det var også en mengde sangsvaner - rundt 300 stykker. I tillegg til denne fine naturopplevelsen, fikk vi om kvelden se et imponerende nordlys, som ikke så ofte er så sterkt så langt syd. Janne Danielson snakket spesielt om «norrskenet», som var ekstremt flott.

Bare en liten hilsen fra

Kjellaug og Reidar Simonsen

Audun Brekke
Vetlandsveien 78a *
0685 OSLO

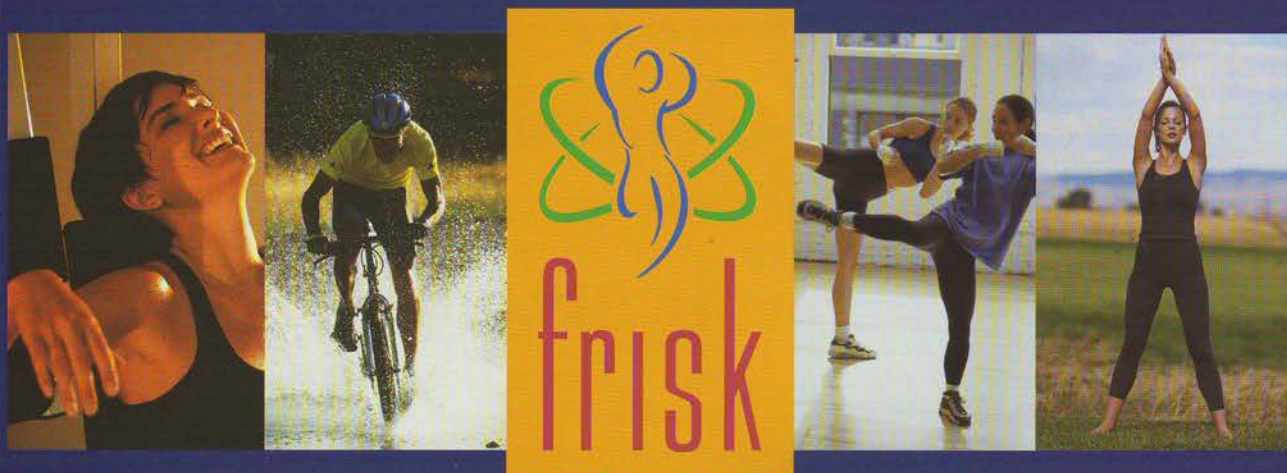
C

Returadresse:
ØVV,
Pb. 77 - Oppsal,
0619 Oslo

Frisk på Lambertseter

FRISK er treningskjeden som har satt ny standard!

Kom i form innendørs - realiser drømmene utendørs!

**Til alle medlemmer i Østensjøvannets venner
som tegner medlemskap i november og desember,
gir vi en flott FRISK-tursekk og et klippekort med
10 kopper gratis valgfri kaffe i
vår hyggelige café.**

✓ Nå 2000 kvm.!	✓ Enda en ny apparatsal!
✓ Større frivektsområde!	✓ Flere apparater!
✓ 100 gruppetimer i uken i 4 saler!	✓ Nytt større spinningrom!

Velkommen til FRISK på Lambertseter

Cecilie Thoresensv. 19

Tlf. 22 76 90 70

www.frisk.no